

екологична оценка НА ОБЩ УСТРОЙСТВЕН ПЛАН НА ОБЩИНА БРУСАРЦИ

Възложител: О Б Щ И Н А БРУСАРЦИ

2016 година

СЪДЪРЖАНИЕ:

	Информация за контакт с Възложителя	5
1.	Въведение	6
2.	Цел, задачи и обхват на Общия устройствен план. Връзка с други планове и програми. Характеристика на засегнатата територия	8
3.	Текущо състояние на компонентите и факторите на околната среда, културно-историческото наследство и тяхното евентуално развитие без прилагане на плана	21
3.1	Атмосферен въздух и климат.	21
3.1.1.	Климатична характеристика	21
3.1.2.	Атмосферен въздух.	21
3.2	Повърхностни и подземни води.	23
3.2.1.	Повърхностни води.	23
3.2.2.	Подземни води.	24
3.2.3	Зони за защита на водите.	26
3.2.4	Водоснабдяване на територията и съществуващ начин на третиране на отпадъчните води.	27
3.2.4.1.	Водоснабдяване.	27
3.2.4.2.	Канализационна мрежа.	27
3.2.4.3.	Пречистване на битовите отпадъчни води от населените места в Община Брусарци.	28
3.2.5	Оценка на риска от наводнения	28
3.2.6.	Цели и мерки за повърхностни и подземни води и зони за защита	28
3.2.6.1.	Повърхностни води	67
3.2.6.2.	Подземни води	30
3.2.6.3.	Зони за защита	31
3.3	Земни недра и минерално разнообразие	32
3.4.	Почви и земеползване	32
3.5.	Биологично разнообразие, елементи на Националната екологична мрежа	33
3.5.1.	Биогеографска характеристика на района	33
3.5.2	Растителен свят. Характеристика на състоянието	33
3.5.3	Гъби	35
3.5.4	Животински свят. Характеристика на състоянието	35
3.5.5.	Елементи на Националната екологична мрежа.	37
3.6.	Ландшафт.	38

3.7.	Културно-историческо наследство.	38
3.8.	Отпадъци.	40
3.9.	Вредни физични фактории - шум, вибрации, лъчения	41
3.10.	Естествени и антропогенни вещества и процеси	42
3.11.	Химикали. Въздействия от зони, регламентиращи дейности с висок рисков потенциал	42
3.12.	<i>РАВНО-ХИГИЕННИ УСЛОВИЯ НА СРЕДАТА</i>	43
4.	Развитие на територията без реализацията на ОУП	45
5	Характеристики на околната среда на територии, които могат да бъдат значително засегнати. Съществуващи екологични проблеми	46
6	Цели на опазване на околната среда	48
7	Оценка на въздействията	49
7.1.	Оценка на въздействията по компоненти на околната среда	49
7.2.	Оценка на въздействията по фактори в околната среда	53
7.3.	Химикали. Въздействия от зони, регламентиращи дейности с висок рисков потенциал	56
7.4.	Човешко здраве	56
7.4.	Общата оценка на въздействията	57
8.	Мерки за предотвратяване и намаляване на евентуалните отрицателни последици от реализацията на ОУП	58
9	Мотиви за избор на разгледаните алтернативи, методи за извършване на оценката и трудности. източници на информация	61
10.	Методи за извършване на екологичната оценка, използвана нормативна база и документи. Трудности при събиране на необходимата, за това, информация	63
11.	Описание на необходимите мерки във връзка с наблюдението по време на прилагането на ОУП	63
12.	Заклучение	64
13.	Справка за проведените консултации	65
14.	Списък на експертите, изготвили екологичната оценка	66
15	Декларации на независимите експерти, автори на ДЕО и доказателства за компетентност	66
	Приложения	

1. ВЪВЕДЕНИЕ

Възложител на плана и на екологичната част, към него, е Община Брусарци. Предварителният проект за Общ устройствен план на Община Брусарци се разработва от колектив на „УРБАНАРХ“ ДЗЗД гр.София, на база на спечелена обществена поръчка. Проектът за ОУП подлежи на задължителна екологична оценка (ЕО) по реда на Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми (ДВ бр.57/2004 г, посл.изм.доп ДВ бр.94/2012) и попада в обхвата на т. 11.1.на Приложение №1 към чл. 2, ал. 2, т. 1 към нея. Той очертава рамката за бъдещото развитие на инвестиционни предложения по Приложения № 1 и № 2 на Закона за опазване на околната среда (ЗООС). Съгласно чл. 127, ал. 6 от Закона за устройство на територията (ЗУТ), Общият устройствен план се одобрява с Решение на Общински съвет-Брусарци. Съобразно с това, както и във връзка с чл. 4, т.2 на Наредбата, компетентен орган по ЕО за ОУП на Община Брусарци е Директорът на РИОСВ-Монтана, който поставя изисквания с Писмо изх. № 340/19.02.2014.

Екологичната оценка,разработена по договор с Възложителя, представлява нормативно изискваща се част към ОУПО и е изготвена от колектив независими експерти.

Разработено е Задание за обхват, структура и съдържание на Доклада за екологична оценка на проекта за Общ устройствен план на Община Брусарци, Област Монтана, в съответствие с изискванията на Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми. Представено е заедно със схемата за консултации, по чл. 19 и чл. 20 от Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми, в компетентния орган за утвърждаване и на допълнителни указания. Заданието и схемата са съгласувани с РИОСВ-Монтана с Писмо изх. № 3537/28.12.2015, с което са указани и необходимите препоръки.

По утвърдената схема, по чл. 19 от Наредбата за условията и реда за извършване на Екологична оценка на планове и програми, са поискани консултации с:

- РИОСВ-Монтана - за определяне на съдържанието и обхвата на оценката, схема за консултации;
- РИОСВ-Монтана - за предоставяне на информация за заявени интереси за други инвестиционни предложения, планове и програми на територията на Защитена зона „Река Лом“ (BG0000503), водещи, при евентуалната си реализация, до кумулативен ефект върху нея – при изготвяне на Доклад за степента на въздействие върху зоната;

- БАСЕЙНОВА ДИРЕКЦИЯ за управление на водите „Дунавски район”, с център град Плевен -за предоставяне на информация за обхвата на оценката в контекста на изискванията на утвърдените планове за управление на речните басейни и планове за управление на риска от наводнения, както и за засягане на водни обекти, чувствителни или уязвими територии и наличие на учредени санитарно-охранителни зони на източници за питейно-битово водоснабдяване или минерални води в Община Брусарци;
- МИНИСТЕРСТВО НА ИКОНОМИКАТА, Дирекция „Природни ресурси и концесии” - за предоставяне на информация за наличие на находища на природни богатства в Община Брусарци;
- РЕГИОНАЛНА ЗДРАВНА ИНСПЕКЦИЯ - град Монтана - относно съдържанието и обхвата на оценката, по отношение на значителни въздействия върху околната среда и човешкото здраве, в т. ч. вторични, кумулативни, едновременни, краткосрочни, средносрочни и дългосрочни, постоянни и временни, положителни и отрицателни последици от осъществяване на предвижданията на ОУПО и информация и писмено становище за спазването на хигиенните изисквания за здравна защита на селищната среда, спрямо предвижданото ново устройство на територията;
- „ВОДОСНАБДЯВАНЕ И КАНАЛИЗАЦИЯ” ООД, град Монтана - за засягане на санитарно-охранителните зони на изградените питейни водоизточници или елементи на съществуваща ВиК мрежа в териториалния обхват на Община Брусарци;
- „НАПОИТЕЛНИ СИСТЕМИ” ЕАД, клон МИЗИЯ- за информация и писмено становище, относно евентуално засягане на елементи на хидромелиоративната инфраструктура;
- ЧЕЗ Разпределение България” АД- за засягане на елементи на електроразпределителната и електропреносната мрежа в обхвата на плана и наложени ограничителни режими в тях, или техните сервитутни зони;
- НЕКЕАД- за наличие на основни възли на преносната система – подстанции, електропроводи 110 KV;
- НАЦИОНАЛЕН ИНСТИТУТ ЗА ПАМЕТНИЦИ НА КУЛТУРАТА, гр. СОФИЯ -относно информация и становище, в т.ч, със съответните географски координати и картен материал, за наличие на засегнати обекти на културно-историческо наследство в посочения район;
- Държавно горско стопанство-Монтана -относно информация за засягането на горски територии;

Екологичната оценка съдържа информацията по чл. 86, ал. 3 на ЗООС, в съответствие със степента на детайлност на проекта на ОУП на Община Брусарци и е изготвена на етап предварителен проект.

Оценката е с насоченост Общият устройствен план на общината да спомогне да се генерират, обсъдят и реализират идеи, обединяващи икономически, социални, екологични и обемно-пространствени решения и ресурси за подобряване на качеството на средата и значително повишаване на стандарта на обитаване.

Екологичната оценка е разработена от колектив независими експерти, които отговарят на изискванията, поставени с чл.83 ал.1 и ал. 9 от ЗООС. Съгласно тези изисквания, към доклада са приложени списък на авторския колектив и писмени декларации на експертите по чл. 16 от Наредба за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми. При разработването ѝ е използван подход, при който се изясняват екологичните дадености и проблеми на най-ранния етап на вземане на решения с изявен стремеж, този процес да е напълно прозрачен посредством консултации и участие на обществеността. С екологичната оценка се цели интегриране на предвижданията, по отношение на околната среда, в процеса на развитие, като цяло, и въвеждане на принципа на устойчиво развитие.

Разработената екологичната оценка включва информация, съответстваща на степента на подробност на плана и използваните методи за оценка.

2. ЦЕЛ И ОБХВАТ НА ДЕЙНОСТИТЕ НА ОБЩИЯ УСТРОЙСТВЕН ПЛАН И ВРЪЗКА С ДРУГИ ПЛАНОВЕ И ПРОГРАМИ. ХАРАКТЕРИСТИКА НА УСТРОЙВАНАТА ТЕРИТОРИЯ

Досегашната планова обезпеченост на Община Брусарци е следната:

❖ *Кадастрални, регулационни и планове за застрояване на:*

- град Брусарци, Заповед 211/08.08.1989;
- село Василевци – Заповед 285/03.03.1972;
- село Крива бара – Заповед 444/10.06.1997;
- село Дондуково – Заповед 1992/09.06.1970;

❖ *Кадастрални и регулационни планове:*

- село Смирненски – Заповед. 286/15.06.1998;
- село Княжева махала - Заповед 444/10.06.1997;
- село Дъбова махала – Заповед 445/10.06.1997;
- село Одоровци - Заповед 443/10.06.1997;

❖ *Кадастрален план на село Буковец- Заповед 300-4-29/24.04.2003;*

Основа за изработването на предварителния проект за Общ устройствен план на Община Брусарци е утвърденото Планово задание, Общинския план за развитие 2014-2020, Областната стратегия за развитие на област Монтана за периода 2014-2020, Националната концепция за пространствено развитие за периода 2013-2025, Регионален план за развитие на Северозападен район от ниво 2 за периода 2014-2020, Национална стратегия за регионално развитие 2012-2022, подробните устройствени планове на населените места от общината, КВС на землищата, допълнени с необходимите топографски елементи.

Общият устройствен план на Община Брусарци, чрез изработване на правила и нормативи за неговото прилагане при устройството на отделните видове територии и устройствени зони, има за цел да определи общата структура и преобладаващото предназначение на териториите на общината, видът и предназначението на техническата инфраструктура, опазването на околната среда и обектите на недвижимото културно наследство. Устройството на отделните видове територии и устройствени зони се предвижда да стане при съблюдаване на изискванията на Наредба №7, а одобряването им ще се извърши едновременно с одобряването на Общия устройствен план.

ОУП на Община Брусарци дава отговор на основните устройствени проблеми на общинската територия:

- ✓ Създаване на планова основа за дългосрочно, устойчиво устройствено развитие на урбанизираните територии и на териториите извън тях, обвързано с Общинския план за развитие, Областна стратегия за развитие на област Монтана 2014-2020, Регионален план за развитие на Северозападен район за планиране (СЗРП) за периода 2014-2020;

- ✓ създаване на устройствени предпоставки за развитие на високотехнологичните и иновационни производства и условия за изграждане на високотехнологични зони, паркове и инкубатори за иновативни предприятия; създаване, производство и пазарна реализация на нови конкурентноспособни продукти и технологии в приоритетни области; насърчаване на експортната насоченост на производствения сектор и насърчаване в създаването и развитието на малки и средни предприятия;

- ✓ Определяне на насоките за териториалното развитие на урбанизираните територии и екологичното им съвместяване със земеделските, горските и защитените територии, с оглед постигане на оптимална териториална структура;

- ✓ Проучване на възможностите за създаване на устройствени условия за превръщането на Общината в привлекателен район за отдих и туризъм

- ✓ Проучване на възможностите за създаване на устройствени зони за масов отдых край водните площи и в лесопарковата среда;
- ✓ Търсене на възможности земите по § 4 на ЗСПЗЗ да се оформят като вилни устройствени зони.
- ✓ Определяне на границите и/или охранителните зони на защитените територии на недвижимото културно наследство, след съгласуване с Министерството на културата; Ненамеса в защитените територии, които са предназначени за опазване на биологичното разнообразие в екосистемите и на естествените процеси, протичащи в тях, както и на характерни или забележителни обекти на неживата природа и пейзажи, след съгласуване с Министерството на околната среда и водите, Министерството на земеделието и храните и Националния съвет по биологичното развитие от възложителя;
- ✓ Определяне на разположението на мрежите и съоръженията на техническата инфраструктура на територията на общината, връзките му с териториите на съседните общини и с инфраструктурни мрежи, съоръжения и обекти от национално значение, след съгласуване с Агенция „Пътна инфраструктура“ и Изпълнителната агенция "Железопътна администрация" от възложителя;
- ✓ Идентифициране на нарушените територии (за възстановяване и рекултивация на кариери, рудници, свлачища, срутища и други райони на територията на Община Монтана, след съгласуване с Министерството на регионалното развитие;
- ✓ Отразяване и опазване на санитарно-охранителни зони(СОЗ) около водоизточниците и съоръженията, определени по реда на Закона за водите, за опазване на водите, предназначени за питейно-битово водоснабдяване, и на минералните води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди от замърсяване и други вредни влияния;
- ✓ Определяне устройството на поземлените имоти съобразно конкретното им предназначение и да осигури опазването на недвижимото културно наследство;
- ✓ Съобразяване с предвижданията на заварените ПУП, одобрени до датата на разрешението на Общинския съвет за изработване на проект за Общ устройствен план;
- ✓ Определяне на правила и нормативи за прилагане на устройствения план, съобразно местните и регионални характеристики на общината, както и специфични правила и нормативи към него;
- ✓ Изработване на специализирана устройствена схема за развитие на туризма в общината;
- ✓ Определяне на подходяща локализация за изграждане на нови средства за подслон с туристически приемни места.

Следвайки нормативните изисквания, Общият устройствен план на Община Брусарци съдържа мотивирани проектни **решения за:**

Структура на територията – устройствените зони за обитаване, производство, рекреация, природозащита, природо-възстановяване, комуникация и инфраструктура.

Строителните граници, в т.ч. и терените за ново селищно развитие, при отчитане собствеността, ограничителите и стимулаторите за териториално развитие.

Строителните зони, границите им, начинът на застрояване и основни параметри на застрояване (интензивност, плътност, височина и др.)

Главната и обслужваща улична мрежа.

Трасетата и обектите на инженерната инфраструктура.

Защитените архитектурни, културни и други зони и обекти - паметници на културата.

Обектите за обществено обслужване от системата "образование", "култура", "здравеопазване", "спорт", култура и др., които се изграждат със средствата на общината и държавата и са от особена важност за общината.

Екологични мероприятия, параметри и изисквания за повишаване на стандарта и качествата на околната среда.

Ландшафтно и композиционно естетическо оформяне на селищата, прилежащите квартали и крайселищната територия.

Мероприятия за устойчивост на социално-икономическото развитие и съпътстващите ги устройствени условия.

Разчети за баланса на територията и други важни териториални показатели.

Зоните с висока концентрация на обекти от обслужващия сектор със стопанско предназначение.

По същество, това са основните задачи на Общия устройствен план, от които произтичат определени изисквания за спешно решаване на възлови проблеми в настоящото развитие на селищата от общината.

По варианти, състоянието към 2035 г. е следното:

✓ **Песимистичен** – 2 830 д. (2035 г.). Намаление, за прогнозния период, с 1 845 д., или с 39.5 %;

✓ **Реалистичен (Тенденциален)** – 3 213 д. (2035 г.). Намаление, за прогнозния период, с 1 462 д., или с 31.3 %;

✓ **Оптимистичен** – 3 531 д. (2035 г.). Намаление, за прогнозния период, съответно с 1 124 д. или с 24.4 %.

Предварителният проект за ОУП на Община Брусарци е разработен с реалистичния вариант. По селища, прогнозата към 2035 е представена в Таблица 2.1.

Таблица 2.1. Прогнозата за демографското развитие на Община Брусарци към 2035 - Реалистичен (Тенденциален) вариант

Населени места	2014	2020	2025	2030	2035
гр.Брусарци	1061	970	885	805	731
с.Буковец	164	149	136	124	113
с.Василовци	1212	1096	1000	910	826
с.Дондуково	379	338	308	280	255
с.Дъбова махала	102	92	84	76	69
с.Киселево	180	170	155	141	128
с.Княжева махала	139	116	106	97	88
с.Крива бара	999	905	825	751	682
с.Одоровци	14	14	13	12	11
с.Смирненски	425	412	376	342	311
Общо за общината	4675	4262	3888	3538	3213

ОУП на Община Брусарци се разработва за перспективен срок от 20 години, т.е. планов хоризонт 2035 година, аурбанистичната хипотеза–с времеви хоризонт - 2040 г.

Задачите на ОУП следва да допринесат и за пълна реализация на визията за развитие на общината, в посока на “Община Брусарци – динамично и устойчиво развиващ се земеделски район с плодородна земя, чиста природа, съхранено културно богатство, лека промишленост и съвременна инфраструктура-привлекателна за живот и работа на млади хора”.

Общият устройствен план на Община Брусарци се разработва в две фази:

- ❖ Първа фаза– Опорен план и изработване на Предварителен проект;
- ❖ Втора фаза – Окончателен проект.

Предварителният проект на ОУП съдържа текстови и графични материали.

Текстовите материали към ОУП съдържат раздели за:

- ❖ регионални проблеми;

❖ социално-икономически условия, проблеми на социално-икономическото развитие:

- демография, демографско развитие (песимистичен, оптимистичен и реалистичен вариант);

- структура за заетостта;

- икономическа база, икономическо развитие (промишленост, селско и горско стопанство, транспорт, строителство, туризъм и др.);

- райони със специфични проблеми;

❖ териториални проучвания: релеф, климат, геология и хидрология, флора, фауна, поземлен ресурс по фондове (населени места и други урбанизирани територии, земеделски земи, горски фонд, защитени територии, нарушени територии), структура на собствеността;

❖ обитаване: количествено и качествено състояние на жилищния фонд, структура на собствеността, видове (типове) пространствени структури на обитаване, технико-икономически характеристики на видовете (типовете) обитаване;

❖ социалната инфраструктура: (образование, здравеопазване, култура, комунални дейности), развитие на социалната база, приоритети за реализация;

❖ техническа инфраструктура: трасета и съоръжения, технически параметри на електроснабдителната, водоснабдителната, канализационната, далекосъобщителната мрежи, пътна мрежа (класификация, състояние), големи структурни обекти, покритие на територията на общината с комуникационни системи, пречистване на отпадъчните води, сметосъбиране и третиране на отпадъците, депа за отпадъци;

❖ отдих и туризъм;

❖ екологично състояние, екологични условия: прогноза за въздействия върху околната среда от социално-икономическото и пространственото развитие и мероприятия за подобряване на средата;

❖ пространствено развитие: основно предназначение на териториите, режими на устройство и параметри за натоварването им, развитие на урбанизираните територии и на техническата инфраструктура;

❖ правила и нормативи за прилагане на ОУП, които включват условията, при които може да се изменя плана, задължителните изисквания към подробните устройствени планове (ПУП), допустимите натоварвания на териториите и др.

Графичните материали към предварителния проект на ОУП са основни и допълнителни.

Основните графични материали на предварителния проект съдържат:

❖ Общ устройствен план на Община Брусарци в мащаб М1:25000, изработен върху данни от топографските карти, КВС, специализираните карти и други, в цифров и растерен вид, с отразено бъдещото развитие и устройството на териториите, включващо:

- режим за устройство и строителните граници на урбанизираните територии: населени места, групови и единични паметници на културата, промишлени комплекси и други селищни образувания;

- земеделски земи, в които не се допуска промяна на предназначението им, и останалите земи, в които това е допустимо;

- горски територии (гори и земи от горския фонд), в които не се допуска промяна на предназначението им, и останалите територии, в които това е допустимо;

- територии със специфични характеристики (резервати, национални паркове, природни забележителности, поддържани резервати, природни паркове, защитени местности, паметници на културата, гробищни паркове, минерални извори, калонаходища и др.);

- нарушени територии (рудници, кариери, насипища, свлачища, срутища, мочурища, депа за отпадъци и др.) за етапно възстановяване и рекултивация;

- водни площи и течения - реки, езера, напоителни и отводнителни канали и др.;

- елементи на транспортната техническа инфраструктура – пътна мрежа по класове, железопътни линии, спирки;

- елементи на инженерната инфраструктура;

❖ Схеми в М 1:50 000 за:

- Транспортна инфраструктура;

- Инженерна инфраструктура - мрежи и съоръжения на Електроснабдяване, Газоснабдяване, ВиК;

- Недвижими културни ценности;

- Екологични условия;

- Собственост;

- Бонитетни категории на земеделските земи.

❖ Допълнителни графични материали: други карти, схеми, графики и фотоси по преценка на изпълнителя, с цел изясняване на проектното решение.

Окончателният проект на ОУП ще съдържа текстовите и графичните материали на предварителния проект, коригирани и допълнени, съобразно решенията на експертните съвети, проведените обществени обсъждания и становищата на заинтересуваните централни и териториални администрации.

Текстовите материали към окончателния ОУП ще съдържат:

~ Доклад за изпълнение на препоръките, съобразно решенията на експертните съвети, проведените обществени обсъждания и становищата на заинтересуваните централни и териториални администрации.

~ Текстовият материал от предварителния проект на ОУП, допълнен и коригиран в частите, към които има препоръки.

Графичните материали към окончателния проект на ОУП, трябва да съдържат ОБЩ УСТРОЙСТВЕН ПЛАН на Община Брусарци в мащабот М 1:25000, коригиран и допълнен, съобразно решенията на експертните съвети, проведените обществени обсъждания и становищата на заинтересуваните централни и териториални администрации.

Община Брусарци е създадена с указ № 2295/ ДВ брой 101/26.12.1978, който определя седалищата и състава на общините в Република България. ОУП устройва територия, обхващаща **19451.45 ха** с 10 населени места – едноименният общински център и 9 села.

Развитието на демографските процеси в общината през последните 10 години е навлязло в неблагоприятна фаза, характеризираща се с чувствително влошаване на режима на демографско възпроизводство. Съгласно Наредба № 7 на МРРБ/22.12. 2003, за правила и нормативи за устройство на отделните видове територии и устройствени зони, селищата от Община Брусарци попадат в следните категории:

- в категорията “много малки градове” - гр. Брусарци 1 061 жители;
- средни села (с население от 1000 до 2000 жители) – Васильовци 1 212 жители;
- малки села (с население от 250 до 1000 жители) -селата Дондуково (379 жители), Крива бара (999) и Смирненски (425);
- много малки села (с население до 250 жители) - Одоровци (14 жители), Дъбова махала (102), Княжева махала (139), Буковец (164) и Кисельово (180).

Освен функционален, градът е и пространствен център. Селищната мрежа може да се определи като мозаечно-дисперсно разположена в територията.

Секторът на индустрията не е структуроопределящ отрасъл в общината. През 2013 г. тя е представена само от 5 фирми в сектор Преработваща промишленост.

Една от характеристиките на селските райони е ниската степен на развитие на транспортната и техническата инфраструктура. Не е развит туризъм. Железопътните линии в чертите на Общината са две - главна линия Видин-Брусарци-Мездра-София и Брусарци-Лом. През нейна територия преминават 31 км третокласни пътища от Републиканската пътна мрежа

.Общинската пътна мрежа включва пет пътя с обща дължина от 25.7 км в лошо състояние.

Таблица 2.2.Сравнение между съществуващите и проектни елементи вид територия

	ТЕРИТОРИАЛЕН ЕЛЕМЕНТ	ПЛОЩ НА СЪЩЕСТВУВАЩ И ЕЛЕМЕНТИ		ПЛОЩ НА ПРОЕКТНИ ЕЛЕМЕНТИ	
		ха	%	ха	%
	ТЕРИТОРИИ С НАИ-ОБЩО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ				
I	Урбанизирани територии	1131.26	5.82	1131.26	5.82
1.	Жилищни функции	1044.58	5.37	1044.58	5.37
1.1	<i>малка височина и плътност</i>	1044.58	5.37	1044.58	5.37
1.2	<i>средна височина и плътност</i>	-	-	-	-
2	Обществено-обслужващи функции	-	-	-	-
3	Производствени дейности	1.35	0.01	1.35	0.01
4	Стопански дворове	85.327	0.44	85.327	0.44
5	Рекреационни дейности, курорти и вилни зони	-	-	-	-
II	Озеленяване	7.40	0.04	15.69	0.08
1	Озеленяване, паркове и градини	-	-	8.29	0.04
2	Спорт и атракции	0.89	0.00	0.89	0.00
3	Комунално обслужване и стопанство	6.51	0.03	6.51	0.03
III	Нарушени и добивни територии	36.71	0.19	36.71	0.19
1.	Нарушени територии	15.06	0.08	15.06	0.08
2.	Кариери, мини, продуктохранилища	21.65	0.11	21.65	0.11
IV.	Земеделски територии, в т.ч.:	15647.41	80.44	15639.12	80.40
1.	Обработваеми земи - ниви	12522.60	64.38	12682.46	65.20
2	Земеделски земи - лозя	393.18	2.02	393.18	2.02
3	Зеленчукови градини	159.86	0.82	-	-
4	Обработваеми земи – трайни насаждения	130.60	0.67	130.60	0.67
5	Пасища, ливади, мери	1955.45	10.05	1937.30	9.96

6	Необработваеми земи	3.85	0.02	3.85	0.02
7	Животновъдни ферми	14.45	0.07	14.45	0.07
8	Стопански и обслужващи	-	-	9.86	9.86
9	Полски пътища и прокари	467.43	2.40	467.43	2.40
V	Горски територии, в т.ч.:	2149.07	11.05	2149.07	11.05
1.	Гори	1543.00	7.93	1543.00	7.93
2	Горски земи	587.75	3.02	587.75	3.02
3	Горски пътища	18.32	0.09	18.32	0.09
VI.	Водни площи	337.11	1.73	337.11	1.73
VII	Транспорт и комуникации	130.43	0.67	130.43	0.67
VIII	Техническа инфраструктура	12.06	0.06	12.06	0.06
	ЗАЩИТЕНИ И НАРУШЕНИ ТЕРИТОРИИ				
1.	Защитени територии, зони и забележителности	508.45	96.56	508.45	93.63
1.1	За опазване на културното наследство	-	-	8.41	1.55
1.2.	С особена териториално-устройствена защита	-	-	12.51	2.30
2	За възстановяване и рекултивация	4.44	0.84	-	-
3	С активни и потенциални свлачища и срутища	-	-	-	-
4.	Други нарушени и специфични територии	13.66	2.59	13.66	2.52
5.	ОБЩА ПЛОЩ (с отчитане на припокриването)	526.56	100.0	543.04	100.0

Както вече подчертахме, в Предварителния проект за ОУП, в графичната част, цветът на разработваната територия е носител на определена функция, отговаряща на устройствените зони и режими, изведени в табличен вид и представени в таблица 2.3.

Таблица 2.3.Устройствени зони и режими.

	ВИДОВЕ ЗОНИ	Плътност на застрояване (%)	Интензивност на застрояването	Кота корн из (м.)	Минимална озеленена площ (%)
ЖИЛИЩНИ ЗОНИ					
Жм	Жилищна устройствена зона с	40	0,6	10	40

	преобладаващо малкоетажно застрояване				
СМЕСЕНИ МНОГОФУНКЦИОНАЛНИ ЗОНИ					
Смф	Смесена многофункционална устройствена зона	50	До 3	15	40
ПРОИЗВОДСТВЕНИ ТЕРИТОРИИ. ГРУПА ПРОИЗВОДСТВЕНИ УСТРОЙСТВЕНИ ЗОНИ И ТЕРЕНИ ЗА СПЕЦИФИЧНИ ПРОИЗВОДСТВА					
Пмс	Устройствена зона за МСП	50	1.2	-	40
ТЕРЕНИ ЗА БАЗИ НА ГРАДСКОТО СТОПАНСТВО И ТЕХНИЧЕСКАТА ИНФРАСТРУКТУРА					
Тти	Терени за транспортна инфраструктура				
Тжп	Терени за инфраструктура на жп транспорта				
Ттр	Терени за бази на транспорта	30	1	10	20
Тел	Терени за площни обекти на електроснабдяване и далекосъобщения				
Твк	Терени за площни обекти на ВиК				
Тп	Терени за площни обекти на снабдяване с петролни продукти, газ и топлоенергия				
Твхк	Терени за водостопанско и хидромелиоративно съоръжение - канали за отводняване и напояване				
ЗЕЛЕНА СИСТЕМА - ГРУПА УСТРОЙСТВЕНИ ЗОНИ И САМОСТОЯТЕЛНИ ТЕРЕНИ НА ЗЕЛЕНАТА СИСТЕМА В УРБАНИЗИРАНИТЕ ТЕРИТОРИИ					
Зп	Устройствена зона на градски паркове и градини	1	0.06		85 (вкл. декор. водни площи)
Тгп	Терени за гробищни паркове				
ТЕРИТОРИИ ЗА СПОРТ И АТРАКЦИИ					
Са	Зона за спорт и атракции	20	0.30		40
ЗЕМЕДЕЛСКИ ТЕРИТОРИИ - ГРУПА ЗЕМЕДЕЛСКИ УСТРОЙСТВЕНИ ЗОНИ И ТЕРЕНИ					
Зо	Устройствена зона за земеделски територии - обработваеми - ниви				

Зт	Устройствена зона за земеделски територии - необработваема - пасища				
Зт	Устройствена зона за трайни насаждения, разсадници и други				
Зр	За нуждите на селското стопанство - рибарник				
Ззг	Зеленчукови градини				
ГОРСКИ ТЕРИТОРИИ - ГРУПА ГОРСКИ УСТРОЙСТВЕНИ ЗОНИ И САМОСТОЯТЕЛНИ ТЕРЕНИ					
Г	Устройствена зона за гори без възможност за промяна на предназначението				
Гз	Защитни гори и земи				
	КУЛТУРНО-ИСТОРИЧЕСКОТО НАСЛЕДСТВО				
Ткин	Територия с концентрация на обекти на КИН				
ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ					
Тззз	Защитена зона 33 BG0000503 „Река Лом” - по Директивата за хабитатите				

Жилищните устройствени зони се застрояват предимно със сгради за постоянно и временно обитаване. Допуска се изграждане на административни и делови сгради, хотели, научни и учебни заведения, обекти на социалната инфраструктура, културата, търговията, услугите, подземни и етажни паркинги и гаражи, търговско-складови и безвредни производства, обекти на инженерната инфраструктура и др., при спазване на устройствени параметри за плътност, интензивност и минимална озелененост, за съответната жилищна зона. Предвидената жилищна устройствена зона, с преобладаващо малкоетажно застрояване (Жм), допуска свободно, групово, сключено застрояване. Проектите за ПУП се изработват при условията на чл. 16 от ЗУТ. Не се допуска изсичане на съществуваща ценна дървесна растителност и покриване или засипване на водни течения.

Смесената многофункционална устройствена зона (Смф) допуска комплексно, свободно, свързано или групово застрояване.

Териториите са с многофункционално предназначение за обществено обслужване, търговия, безвредни производства, жилища, спорт и атракции и други допълващи функции.

Не се допускат обекти за дейности с вредни отделения и влияния. Изпълняват се всички изисквания за изграждане на достъпна среда.

Площите с жилищно предназначение не могат да заемат повече от 30% от допустимата РЗП в зоната. Височината на застрояването може да е над 15 м, но се доказва с ПУП и РУП.

Производствените територии – група производствени устройствени зони и терени за специални производства са предназначени за производствено-складови дейности и допълващите ги обществено обслужване, комуникации и транспорт, благоустройство и спортно-развлекателни обекти. Предвидената устройствена зона за малките и средните предприятия (МСП) е за застрояване с производствени, складови, административни, търговски и обслужващи сгради и съоръжения на МСП. Допускат се само производства с хигиенно-защитна зона до 50 м. Допуска се изграждане на жилищни сгради, магазини и заведения за обществено хранене, при спазване на хигиенните изисквания за здравна защита на селищната среда.

Терените за бази на градското стопанство и техническата инфраструктура са обособени терени, предназначени за осигуряване на елементите на градското (комуналното) стопанство, като всеки отделен терен има своя специфика и конкретна функция. Параметрите на застрояване се установяват с ПУП. В санитарно-охранителната зона на обектите не се допуска жилищно строителство. Минимум 1/3 от озеленената площ трябва да бъде с висока дървесна растителност. Терените за транспортна инфраструктура (Тти) са предназначени за улици и пътища; терените за инфраструктура на жп транспорта (Тжп) – за жп линии и ареали; терените за бази на транспорта (Ттр) – за гаражи, депа и др. на обществения транспорт; терените за площни обекти на електроснабдяване и далекосъобщения (Тел) – за електростанции, ел.подстанции, телефонни централи, радио- и телевизионни и други телекомуникационни централи и др.; терените за площни обекти на ВиК – за резервоари, пречиствателни станции и др.; терените за площни обекти на снабдяване с петролни продукти, газ и топлоенергия (Тп) – за гориво-смазочни стопанства, газоразпределителни станции, топлоцентрали и др., а терените заводостопанско и хидромелиоративно съоръжение (Твхк) – за канали за отводняване и напояване.

Зелена система – група устройствени зони и самостоятелни терени на зелената система в урбанизираните територии е с различни основни функции .

Допуска се изграждането на обекти със спортни и атракционни функции, при спазване на предвидените параметри за устройствената зона и терените.

Устройствената зона на градски паркове и градини (Зп) предполага изграждането на паркове за ежедневен и седмичен отдих; допуска се застрояване със сгради и съоръжения за дейности, свързани с отдиха.

Собствеността в тази зона може да бъде и частна. Необходимите площи за широко обществено ползване, които са задължително публична общинска собственост, се определят въз основа на ПУП. Минимален размер на УПИ е 1ха. Минимум 2/3 от озеленената площ на парка е с висока дървесна растителност. Терените за гробищни паркове (Тгп) се устройват на основата на ПУП. По периферията на гробищните паркове, в рамките на регулационните им граници, се предвижда задължителна изолационна зеленина с мин. ширина 10 м. Хигиенно-защитната зона на съществуващите гробища и техните разширения, граничещи с жилищни територии, е 100м, а за новопредвидените - 200 м.

Териториите за спорт и атракционна зона са представени от Зона за спорт и атракционна зона (Са), в която се допуска застрояване само за спорт и атракционна зона. До 50%, от нормативно определените паркоместа, се осигуряват в подземни паркинг-гаражи. Две трети от озеленената площ е с висока дървесна растителност. Площта на откритите спортни съоръжения влиза в площта на усвояване.

Земеделските територии – група земеделски устройствени зони и терени имат рекреативни, еколого-хигиенни, защитно-мелиоративни и др. специфични (гробища, ботанически градини, зоопаркове и др.) основни функции. Допуска се изграждането на обекти със спортни и атракционни функции, при спазване на предвидените параметри за устройствената зона и терените. В устройствената зона за земеделски територии – обработваеми земи – ниви (Зо), допустимите функции и параметри на застрояване се определят, съобразно функционалното предназначение и параметрите на съседните устройствени зони и терени. В случаите, когато е допустимо обитаване, застрояването е ниско, при макс. плътност 25% и макс. Кинт 0.6. Строителство се разрешава въз основа на ПУП и след смяна на предназначението на земеделската земя.

В устройствената зона за земеделски територии - необработваема земя – пасища (Зт) без промяна на предназначението на земеделските земи, се допуска застрояване с обекти и съоръжения, свързани с непосредственото им ползване: стопански, складови селскостопански сгради, площадки и съоръжения, жилищна сграда за стопаните и работещите, инженерни мрежи и съоръжения за благоустрояването на имотите.

Допустимите параметри на застрояване, съвместимо с основното предназначение на имотите, са следните: за имоти с площ до 5дка - едноетажни стопански постройки с площ до 35 м² за съхранение на селскостопанска продукция и инвентар, в т. ч. и помещение за обитаване; за имоти с площ от 5 до 10 дка - едноетажни стопански постройки и съоръжения с площ до 70 м² за съхранение на растителна и животинска продукция и отглеждане на домашни животни, в т.ч. и помещение за обитаване, а за имоти с площ над 10 дка - определя се застроен двор, който не може да надхвърля 20% от площта на имота. Плътността на застрояване, общо на всички предвидени сгради и съоръжения, не може да надхвърля 15% от площта на застроен двор. Разгънатата застроена площ на жилищните сгради не може да бъде по-голяма от сумарната застроена площ на стопанските сгради и постройки. Изграждането на жилищни сгради се допуска след или едновременно с изграждането на стопанските сгради и съоръжения. Допуска се изграждане на проводи и съоръжения на инженерната инфраструктура, при спазване на изискванията на ЗОЗ. В устройствената зона за трайни насаждения, разсадници и други (Зт) се допуска изграждане само на обекти, пряко обслужващи основната функция на терена.

Горски територии – група горски устройствени зони и самостоятелни терени- позволява устройството и застрояването да се осъществяват по реда на Закона за горите. Допустимо е изграждане на сгради и съоръжения с функция отдиш въз основа на ПУП и след смяна на предназначението на земята. Допуска се изграждане на проводи и съоръжения на инженерната инфраструктура, при спазване на изискванията на ЗГ. Устройствената зона за гори, без възможност за промяна на предназначението (Г), е основно с екологични и средообразуващи функции. Допускат се дейности, съгласно лесоустройствения проект. В зоната Защитни гори и земи (Гз) активно влияние имат водоохранни, противоерозионни и мелиоративни функции. Допуска се изграждане на противоерозионни и мелиоративни съоръжения.

Територията с концентрация на обекти на КИН (Ткин) осигурява допълнителен режим, с който се изисква изпълнението на разпоредбите на Закона за паметниците на културата и музеите. Обхваща различни устройствени зони и/или части от тях, в които попадат индивидуални и групови паметници на културата, в т. ч. и паметници на градинското парковото изкуство. Допълнително с пиктограми са обозначени конкретни обекти, представляващи паметници на културата.

Части от землищата на 5 села, с обща площ 507.513 ха, влизат в границите на **Защитена зона „Река Лом”** (BG0000503) от типа зони по чл.6 ал.1 т.1 и 2 от ЗБР (по Директива 92/43/ЕЕС за опазване на природните местообитания и местообитанията на видовете).

Таблица 2.4. Площ на елементите на Националната екологична мрежа и делът им в общинската територия.

Елементи на НЕМ		Защитени зони		Защитени зони Дир. 92/43/ЕЕС		Защитени зони Дир.2009/147/ЕС		Защитени природни територии	
ха	%	ха	%	ха	%	ха	%	ха	%
507.513	2.61396	507.513	2.61396	507.513	2.61396	-	-	-	-

Предварителният проект за ОУП определя планово-пространствената структура на общината и насоките за пространственото му развитие, изразено в разнообразни устройствени зони и режими с баланс на териториите. Устройствовите зони и установените режими са представени в ОУП и Доклада за екологична оценка.

Запазва се, изцяло непроменена, площта на териториите за природозащита, включително единствено защитена зона „Река Лом“ (BG0000503).

3. ТЕКУЩО СЪСТОЯНИЕ НА КОМПОНЕНТИТЕ И ФАКТОРИТЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА, КУЛТУРНО-ИСТОРИЧЕСКОТО НАСЛЕДСТВО И ТЯХНОТО ЕВЕНТУАЛНО РАЗВИТИЕ, БЕЗ ПРИЛАГАНЕ НА ПЛАНА

3.1. Атмосферен въздух и климат.

3.1.1. Климатична характеристика.

Климатичните характеристики, които играят най-съществена роля за формирането на природния потенциал и на замърсяването на въздуха в района са:

- Посока и скорост на вятъра;
- Процент тихо време;
- Брой на дни с мъгла и температурни инверсии;
- Количества и периодика на валежите;
- Интензивност на слънчевото греене;
- Наличие на локални сезонни приземни преноси на въздушни маси.

Устройваната територия попада в зоната на умерено-континенталната климатична област. Характеризира се с по-високи минимални температури през лятото, в сравнение, с тези, за страната.

Климатичните характеристики на общинската територия са типични за континенталната подобласт. Характерът на релефа и описаните климатични дадености, обуславят нормална самопречиствателна способност на атмосферата в района.

3.1.2. Атмосферен въздух.

Основните източници на емисии в приземния атмосферен слой са в секторите промишленост, транспорт; отопление (битови и обществени източници), депа, кариери, хвостохранилища, насипища и др., строителни дейности.

Основните показатели, характеризиращи качеството на атмосферния въздух в приземния слой, съгласно чл. 4 (1) от Закона за чистотата на атмосферния въздух, са концентрациите на суспендирани частици, фини прахови частици, азотен диоксид и/или азотни оксиди, олово (аерозол), полициклични ароматни въглеводороди, бензен, въглероден оксид, тежки метали - кадмий, никел и живак, озон, серен диоксид, арсен. Нормираните пределно-допустими концентрации (ПДК) на основните замърсяващи вещества са съответно установените средногодишни, средноденонощни и максимално еднократни.

Общината попада в обхвата на райони, в които нивата на един или няколко замърсители не превишават долните оценъчни прагове. Няма обособен стационарен пункт за мониторинг на атмосферния въздух от Националната система за наблюдение, контрол и информация върху състоянието на околната среда и липсва обстойна статистическа информация за състоянието на въздуха по месеци и по години. На тази територия не са регистрирани наднормени количества на вредни емисии в атмосферата. Липсват големи промишлени предприятия и крупни точкови източници на емисии от замърсители на атмосферния въздух.

Както и в цялата страна, транспортът има значителен дял в замърсяването на въздуха с прах, оловни аерозоли, въглеродни оксиди, въглероден диоксид и в по-малка степен ФПЧ₁₀. Община Брусарци се обслужва единствено от третокласна пътна мрежа с регионално значение. Състоянието ѝ се оценява като средно, а състоянието на 70 % от настилката е незадоволително. Общинската пътна мрежа осигурява основните комуникации между населените места. Към 2012 г. тя включва общо 23.3 км. Състоянието им е лошо и се нуждаят от рехабилитация и преасфалтиране.

Описаното състояние на пътищата от републиканската и общинската пътна мрежа, заедно с износените и амортизирани улични настилки, недостатъчното прилагане на комунални дейности и недостига на средства за развитие на модерно и ефективно комунално стопанство, допринасят за запрашаемостта на селищата и съдържанието на фини прахови частици във въздуха.

Незадоволителното състояние на ж.п. гарите, ниските скорости на движение на влаковете и лошото състояние на подвижния състав са главна причина за въздействията върху околната среда, в т.ч. и емисии в приземния атмосферен слой, разбира се, много по-малки от тези, генерирани от автомобилния транспорт.

Отоплителните инсталации са основен източник на замърсяване на въздуха през зимния сезон. Преобладаващата част от обитаваните жилищата се отопляват с твърди горива (дърва и въглища) - основните източници на замърсяване на въздуха, особено при неблагоприятни климатични условия.

Спецификата на устройваната територия е предпоставка за добро състояние на приземния атмосферен слой и липсата на отчетени превишения на пределно допустимите концентрации по действащото българско законодателство.

3.2. Повърхностни и подземни води.

Водните площи и течения заемат 303 ха или около 1,62 % от общинската територия.

3.2.1. Повърхностни води.

Двете основни реки на общината са река Лом и десният ѝ приток река Нечинска бара. На река Нечинска бара е изграден язовир „Христо Смирненски”. Водоемът е с площ, близо 1000 дка и обем - 9 млн. куб. м.

Територията попада в Дунавски район за басейново управление на водите, с център град Плевен. По Плана за управление на речните басейни, в общината са идентифицирани 6 повърхностни водни тела – пет в категория „Реки” и едно в категория „Езеро” и приравнените към тях:

- ❖ Код на водното тяло - BG1WO600R012; Име на водното тяло: „Лом WORWB12”, с код на типа BGTR13, обхващащо река р.Лом, от извора до вливането на р.Нечинска бара и р.Нечинска бара, от яз. „Смирненски” до вливане в р.Лом. Дължината на водното тяло е 138.638 км.

- ❖ Код на водното тяло - BG1WO600R013; Име на водното тяло: „ Нечинска бара WORWB13”, с код на типа BGTR13, обхващащо река р. Нечинска бара, от извора до вливането ѝ в яз. „Христо Смирненски”. Дължината на водното тяло е 20.500км.

- ❖ Код на водното тяло - BG1WO600R015; Име на водното тяло: „Лом WORWB15”, с код на типа BGTR7, обхващащо река р.Лом, от с.Дондуково до устието ѝ. Дължината на водното тяло е 24.330 км.

- ❖ Код на водното тяло - BG1WO800R016; Име на водното тяло: „Цибрица WORWB16”, с код на типа BGTR13, обхващащо река р.Цибрица, от извора до с.Разград. Дължината на водното тяло е 95.970 км.

- ❖ Код на водното тяло - BG1WO800R017; Име на водното тяло: „Цибрица WORWB17”, с код на типа BGTR8, обхващащо р.Цибрица, от с. Разград до устието. Дължината на водното тяло е 18.480 км.

- ❖ Код на водното тяло - BG1WO600L014; Име на водното тяло: яз. „Христо Смирненски”, с код на типа BGTL14, с площ 0.975 км². Стопанисва се от „Напоителни системи” ЕАД, град София, клон Мизия.

Екологичното и химично състояние на ПВТ е добро, но като силномодифицирано е определен яз. „Христо Смирненски“.

Във връзка с изготвянето на нов (актуализиран) ПУРБ 2016-2021, са предложени нови граници на повърхностните водни тела, въз основа на новата типология след 2010 година. Новите повърхностните водни тела, попадащи на територията на Община Брусарци, съгласно ПУРБ 2016- 2021.

Антропогенното въздействие върху течащите повърхностни води се обуславя от т.н. “точкови” и “дифузни” източници.

Състоянието на повърхностните води се определя по данни на Националната система за мониторинг – НАСЕМ. От програмата Мониторинг на повърхностни води на територията на Дунавски район в периода на ПУРБ (2013-2015), на територията на Община Брусарци е определен един пункт за контролен физикохимичен мониторинг за категория „Езера” - Язовир “Хр.Смирненски” на река Лом. Измерваните показатели са разделени в три групи :

- Основни физикохимични показатели - температура, рН, неразтворени вещества, електропроводимост, биогенни елементи ($\text{NH}_4\text{-N}$, $\text{NO}_3\text{-N}$, PO_4), разтворен кислород, наситеност с кислород, перманганатна окисляемост, БПК, ХПК, желязо, манган, сулфати, хлориди и др.;
- Приоритетни вещества-силно токсични, устойчиви и лесно биоакмулиращи се вещества. Броят им е 33;
- Специфични замърсители - органични вещества, тежки метали и металоиди, цианиди, феноли и други специфични вещества.

Според Междинен преглед на значими проблеми при управление на водите 2014 г., е направена *Риск-оценка на повърхностните водни тела в БДУВДР и описаните ПВТ са* в риск или вероятно в риск

Общината и регионът се характеризират с директни зауствания на отпадъчни води във водоприемниците.

На територията на Община Брусарци няма данни за замърсяване от точкови индустриални емитери. Няма данни за потенциално повлияни участъци от дифузно замърсяване от селскостопански източници.

3.2.2. Подземни води.

Подземните води са не само ценен природен ресурс и източник за задоволяване на различни потребности, за формиране на природната среда, но и важен воден ресурс за задоволяване на потребностите на човека и на икономиката, като цяло. В териториалния обхват на ОУП на Община Брусарци са развити няколко подземни водни тела

Според първоначалната им характеристика те се характеризират по следния начин:

- Наименование на подземното водно тяло (ПВТ): Порови води в Кватернера - р. Лом; Код на ПВТ: BG1G0000QaI013; ГИС слой: 1; Площ на ПВТ, км²: 150; Тип на вместващия колектор: поров; Тип на ПВТ: безнапорен; Литоложки строеж на ПВТ: чакъли и пясъци; Характеристика на покриващите, ПВТ, пластове в зоната на подхранване: песъчливо-глинести отложения; Средна дебелина на ПВТ: 6.5; Средна водопроводимост, м²/ден: 1045; Среден коефициент на филтрация, м/ден: 161; Защитно действие на покривните пластове: Благоприятно, % - 0; Средно, % - 10; Лошо, % - 90.
- Наименование на подземното водно тяло (ПВТ): Порови води в Кватернера - между реките Лом и Искър; Код на ПВТ: BG1G0000QpI023; ГИС слой: 1; Площ на ПВТ, км²: 2890; Тип на вместващия колектор: поров; Тип на ПВТ: безнапорен; Литоложки строеж на ПВТ: разнокъсови чакъли с песъчливо-глинест запълнител, на места с прослойки от пясъци; Характеристика на покриващите, ПВТ, пластове в зоната на подхранване: льосови отложения; Средна дебелина на ПВТ: 25.0; Средна водопроводимост, м²/ден: 13; Среден коефициент на филтрация, м/ден: 2; Защитно действие на покривните пластове: Благоприятно, % -30; Средно, % - 70; Лошо, % - 0.
- Наименование на подземното водно тяло (ПВТ): Порови води в Неогена - Ломско- Плевенска депресия; Код на ПВТ: BG1G00000N2034; ГИС слой: 2; Площ на ПВТ, км²: 3065; Тип на вместващия колектор: поров; Тип на ПВТ: горен слой: безнапорен, долен слой: напорен; Литоложки строеж на ПВТ: горен слой: сивозеленикави глини, песъчливи глини и глинести пясъци в алтернация; с маломощни въглищни лежи, долен слой - отгоре са разположени глини (водоупор), под тях следват разнорънети пясъци (водонос) с маломощни глинести прослойки; Характеристика на покриващите, ПВТ, пластове в зоната на подхранване: песъчливи глини и льос; Средна дебелина на ПВТ: горен слой - 70.0, долен слой: 100.0; Средна водопроводимост, м²/ден: горен слой – 140, долен слой - 2500; Среден коефициент на филтрация, м/ден: горен слой – 2, долен слой - 25; Защитно действие на покривните пластове: Благоприятно, % - горен слой – 0, долен слой - 95; Средно, % - долен слой – 10, долен слой - 5; Лошо, % - горен слой – 90, долен слой – 0.
- Наименование на подземното водно тяло (ПВТ): Карстови води в Ломско-Плевенската депресия; Код на ПВТ: BG1G000N1bp036; ГИС слой: 3; Площ на ПВТ, км²: 6573; Тип на вместващия колектор: карстов; Тип на ПВТ: напорен; Литоложки строеж на ПВТ: Западна и централна част - варовици, шуплести, напукани и окарстени; Източна част - варовити пясъчници и пясъци; Характеристика на покриващите, ПВТ,

пластове в зоната на подхранване: льосови отложения в разкритите части; Средна дебелина на ПВТ: 250.0; Средна водопроводимост, м²/ден: 630; Среден коефициент на филтрация, м/ден: 2.5; Защитно действие на покривните пластове: Благоприятно, % - 95; Средно, % - 5; Лошо, % - 0.

Тези водни тела се запазват без промяна и в проекта за План за управление на речните басейни (ПУРБ) 2016-2021.

Специфичната цел на ПУРБ, по отношение на подземните водни тела, е постигане на добро състояние на подземните води. Подземните водни тела на територията на Община Брусарци се характеризират с добро химично и добро количествено състояние.

Главният фактор, определящ степента и характера на замърсеност на подземните води, е антропогенната дейност. По-често срещаните замърсяващи вещества са амониак, нитрати, нитрити, хлориди, тежки метали. Основни източници на замърсяване на подземните води са: замърсяване от заустване на непречистени битови и промишлени отпадъчни води, замърсените повърхностни води, наторяването с изкуствени торове, използването на пестициди за растителна защита, битово – фекалните отпадъчни води, отпадъчните води от личните животновъдни стопанства, нерегламентирани и неправилно експлоатирани сметища за битови отпадъци и т.н.

Съгласно риск-оценката в проекта за ПУРБ 2016-2021 описаните подземните водни тела са в риск.

От програмата за контролен мониторинг на химичното състояние на подземните води на БДДР от 2010 г., на територията на Община Брусарци е определен един пункт - ШК 5 ПС "Крива бара"

От програмата за мониторинг на количественото състояние на подземните води на БДДР от 2010 г., на територията на Община Брусарци са определени 6 пункта в селата Крива бара и Василевци. От мониторинговата програма, в изпълнение на Наредба 2/13.09.2007 за опазване на водите от замърсяване с нитрати от земеделски източници - един пункт: - Шахтов кладенец 5 ПС "Крива бара" - с. Крива бара.

Химичният статус на подземните водни тела на територията на Община Брусарци показва отклонения по показател NO₃ от дифузни източници и лошо химично състояние с изключение на ПВТ Порови води в Кватернера - между реките Лом и Искър. Количественото им състояние е добро.

3.2.3. Зони за защита на водите.

В обхвата на Общия устройствен план, съгласно ПУРБ 2010-2015, не попадат две, от определените в чл. 119а от Закона за водите, зони за защита на водите - зони за къпане и зони за опазване на стопански ценни видове риби и други водни организми.

Съгласно заповед РД 970/28.07.2003на Министъра на МОСВ, районът попада в чувствителна зона, т.е. характеризира се като водоприемник, който се намира или има риск да достигне състояние на еутрофикация - обогатяване с биогенните елементи азот и фосфор.

Територията на общината попада в уязвима зона, съгласно ДИРЕКТИВА 91/676/ЕИО от 12 декември 1991 година, регламентирани за България със Заповед № РД -146/25.02.2015на МОСВ, за определяне на водите, които са замърсени и застрашени от замърсяване с нитрати от земеделски източници и уязвимите зони, в които водите се замърсяват с нитрати от земеделски източници.

На територията на Община Брусарци има една зона за защита на водите, попадаща в Регистъра на Зоните за опазване на биологични видове Натура2000 за местообитания: Река Лом с код BG0000503

3.2.4. Водоснабдяване на територията и съществуващ начин на третиране на отпадъчните води.

3.2.4.1. Водоснабдяване.

Всички селища са водоснабдени и се захранват с питейна вода от 12 водоизточника (шахтови и тръбни кладенци) и няколко помпени станции – ПС"Крива бара", ПС"Смирненски" и ПС"Г.Белотинци". Степента на покритие с централно водоснабдяване варира от 100% (с.Одоровци) до 82.6% (с.Киселово). Средният дял на покритие за общината е 97.8% (колкото е и за област Монтана), но по-нисък от средната стойност за страната – 99.1%.

Общата дължина на изградената водопроводна мрежа е 127.6 км, като 25.5 км от тях, са външни водопроводи, а 102 км - вътрешна водопроводна мрежа. Преобладаващата част от водоснабдителната мрежа е изпълнена с азбестоциментови тръби, които са остарели и амортизирани. Те са основната причина за честите аварии и високи загуби на питейна вода. Друг системен проблем е високата зависимост от сезонните засушавания и силните колебания в дебита на местните водоизточници.

„Водоснабдяване и канализация"ООД, гр. Монтана поддържа и експлоатира водоснабдяването на осем от населените места на Община Брусарци (гр. Брусарци, с. Буковец, с. Крива бара, с. Смирненски, с. Кн.махала, с. Одоровци, с. Василевци и с. Киселево). Село Дондуково има изградено водоснабдяване, което се поддържа от кметството. На територията на общината 14 водоизточника се поддържат от „ВиК"ООД, гр.Монтана.

3.2.4.2. Канализационна мрежа.

На територията на общината почти няма изградена канализационна мрежа. Само 2.2 % обитавани жилища (46 бр.) са свързани с обществена канализация.

От тях, 27 са в общинския център, а повечето от останалите, в селата Крива бара (8 бр.) и Василовци (8 бр.). Отпадните води се отвеждат в септични и поливни ями.

3.2.4.3. Пречистване на битовите отпадъчни води от населените места в Община Брусарци.

На територията на общината няма изградени пречиствателни станции за отпадни води.

3.2.5. Оценка на риска от наводнения.

Населените места в Община Брусарци не попадат в Район със значителен потенциален риск от наводнения.

В процес на разработка е Програма от мерки в ПУРН, с цел намаляване на потенциалните неблагоприятни последици от наводнения за човешкото здраве, културното наследство, техническата инфраструктура и стопанската дейност. Необходимо е да се разработят следните мерки за намаляване на риска от наводнения:

- Система за ранно предупреждение чрез краткосрочни метеорологични прогнози.
- Съгъстяване и модернизиране на мрежата на метеорологичен и хидрометричен мониторинг;
- Създаване на точен дигитален модел на релефа чрез заснемане на речните легла, с оглед ранно предупреждение;
- Картиране на наводняемите зони с оглед изготвянето на планове при извънредни ситуации;
- Поддържане на речните легла;
- Законово и нормативно регламентиране на правила и забрани за строителство в наводняемите зони;

3.2.6. Цели и мерки за повърхностни и подземни води и зони за защита.

Екологичните цели са определени в член 4 от Рамковата директива за водите (РДВ). Целта е дългосрочно устойчиво управление на водите, основано на висока степен на защита на водната среда.

3.2.6.1. Повърхностни води

Целите за опазване на околната среда при повърхностните водни тела на територията на общината са запазване и подобряване на доброто екологично и доброто химично състояние.

❖ Основни мерки:

- Контрол на изпълнението на условията на разрешителното за заустване на отпадъчни води във водни обекти.

- Изграждане на канализационна мрежа за всички населени места.
- Изграждане на ПСОВ за всички населени места.
- Контрол на задължително изпълнение, от земеделските стопани в уязвимите зони, на програми от мерки за ограничаване и предотвратяване на замърсяването с нитрати от земеделски стопанства.
- Спазване на правилата за добра земеделска практика, с цел опазване на водите от замърсяване с нитрати от земеделски източници.
- Разрешителен режим за водно тяло, съобразно ОВОС/екологичната оценка и/или оценката за съвместимост.
- Забрана за издаване на разрешителни за водовземане с цел ВЕЦ (с изключение на руслови ВЕЦ на съществуващи бентове и прагове).
- Контрол по спазване на условията в разрешителното за водовземане.
- Контрол на оттока в участъка след съоръженията за водовземане, оценка на ефективността на рибните проходи, почистване на обема на язовира от наноси (за яз. „Смирненски”).
- Обезвреждане на забранени, негодни за употреба и пестециди с изтекъл срок на годност.
- Премахване на нерагламентираните сметища, които са причина за влошаване на качеството на водите.
- Забрана за складиране на пестициди, депониране и третиране на отпадъци в крайбрежните заливаеми ивици и прилежащите земи на водохранилища.
- Забрана за засаждане на трайни насаждения с плитка коренова система в крайбрежните заливаеми ивици и прилежащи земи на водохранилища.
- Забрана за строителство на ферми в крайбрежните заливаеми ивици и прилежащи земи на водохранилища.
- ❖ Допълнителни мерки:
 - Допълнителни условия в издадените и новоиздаващите се разрешителни за заустване на отпадъчни води в повърхностните водни обекти, с цел достигане на доброто състояние на водния обект.
 - Подобряване на сметосъбирането и сметоизвозването в населените места.
 - Дейности по защита на речните брегове и корита от ерозия, включително и биологично укрепване.
 - Залесяване на бреговете и на водосбора с подходящи местни видове.
 - Забрана за сечи на естествена дървесна растителност по бреговете и островите на водните тела.

- Изграждане на технически съоръжения за борба с ерозията на водосбора- прагове, баражи и др.
- Провеждане на проучвателен мониторинг за установяване на източниците на натиск при установено влошаване на състоянието на водното тяло.

3.2.6.2. Подземни води.

Целите за опазване на околната среда при подземните води се определят за:

- недопускане или ограничаване отвеждането на замърсители в подземните води и предотвратяване влошаването на състоянието на всички подземни водни тела;

- опазване, подобряване и възстановяване на всички подземни водни тела, осигуряване на баланс между водовземането и подхранването на подземните води и постигане на доброто им състояние;

- идентифициране и насочване в обратна посока на всяка значима и устойчива тенденция за повишаване на концентрацията на всеки замърсител, с цел непрекъснато намаляване на замърсяването.

❖ Основни мерки:

- Определяне и изграждане на СОЗ.
- Контрол по спазването на охранителния режим в границите на СОЗ.
- Извършване на контрол на разрешителните, издадени от 2000г. до сега, чийто срок е изтекъл, но не е извършена процедурата по изваждането от експлоатация и консервиране на съоръженията.

- Прилагане на добрите земеделски практики за торене и съхраняване на торове.

- Контрол на използването на пестициди в района на подземни водни тела, формирани в карстови водни хоризонти, разкриващи се на повърхността.

- Издаване на разрешително, по реда на ЗВ, за водовземане/ползване на повърхностни и подземни води.

- Разработване на програма за ограничаване и ликвидиране на замърсяванията в уязвимите зони.

- Извършване на контрол върху задължителното изпълнение на програми от мерки за ограничаване и предотвратяване на замърсяването с нитрати от земеделски източници в уязвимите зони.

- Спазване на правилата за добра земеделска практика, с цел опазване на водите от замърсяване с нитрати от земеделски източници.

- Закриване и рекултивация на стари сметища и Мониторинг до и след закриването.

- Изолация под складираните пестициди.
- Преразглеждане, изменение или прекратяване на разрешителни за водовземане, когато се създава опасност от влошаването на състоянието на водните тела.

- Контрол и оборудване на съоръженията за водовземане от ПВТ със стационарно монтирани устройства за измерване.

- Изграждане на канализационна мрежа за всички населени места.

- Изграждане на ПСОВ за всички населени места.

Като допълнителни мерки могат да се посочат:

- Подобряване на практиките за торене и съхранение на торове.
- Привеждане на животновъдните ферми към нормативните изисквания.
- Обучение на земеделските стопани за прилагане на добрите земеделски практики.

- Събиране на актуална информация за местоположението и текущото състояние на складове за пестициди.

- Събиране на информация за нерагламентираните сметища.
- Мерки за забрани и ограничения в защитени и незащитени подземни водни тела.

- Изграждане на нови пунктови за мониторинг.

3.2.6.3. Зони за защита.

Мерките, насочени към зоните за защита на водите, попадащи на територията на Община Брусарци са:

- Прилагане на правилата за добра земеделска практика за водните тела, определени като зони за защита на водите, предназначени за питейно водоснабдяване в районите, в които е установен риск от замърсяване с нитрати.

- Разработване на програми за ограничаване и ликвидиране на замърсяванията в уязвимите зони.

- Извършване на контрол върху задължителното изпълнение на програми от мерки за ограничаване и предотвратяване на замърсяванията с нитрати от земеделски източници в уязвимите зони.

- Прилагане на правилата за добра земеделска практика.

- Задължително прилагане на националните стандарти за поддържане на земята в добро земеделско и екологично състояние.

- Определяне на изискванията към количеството и качеството на водите при разработване на планове за управление на защитените зони и територии, зависими от подземни или повърхностни води.

- Осигуряване на водни количества във връзка с постигане на БПС на предмета на опазване в защитените зони от Натура2000.

Изграждане на нови пунктови за мониторинг в зоните за Защита на водите.

3.3. Земни недра и минерално разнообразие.

Според геоморфоложкото райониране общината попада в Ломския басейн на Западната подобласт, която е част от Областта на дунавската платформена хълмиста равнина.

В инженерногеоложко отношение територията на община Брусарци е отнесена към т.н. Ломска инженерногеоложка област на Мизийски инженерногеоложки регион. (Каменов, Илиев, 1963)

В миналото в речната тераса на река Лом се е извършвал промишлен добив на речна баластра. Издадени са и две концесии за добив на подземни богатства:

- ❖ за находище "Лома", в землището на село Дондуково – строителни материали (пясъци и чакъли);

- ❖ за находище „Брусарци” – участъци „Смирненски” и „Брусарци”, разположено в землищата на гр.Брусарци и с.Смирненски - неметални полезни изкопаеми – индустриални минерали – кварцови пясъци

Община Брусарци попада в сравнително слабо сеизмично активната част на България.

3.4. Почви и земеползване.

Почвено-географското райониране на България (Нинов,1997) поставя територията на общината в Карпатско-Дунавската почвена област, Долнодунавска подобласт, Западна Долнодунавска провинция .

Разпространени са черноземите (обикновени, глееви), срещат се и файоземи (обикновени, глееви), обикновени смолници, обикновени лесивирани почви, карбонатно-блатни почви, богати наносни почви. Почвите са от II-ра бонитетна група, клас S₂. Ограничаващи почвеното плодородие са ерозията, дефлацията, заблатяванията.

През последните години все повече се налага тенденцията за намаляване на замърсяването на земите и почвите.

Съдържанието на тежки метали е под максимално допустимите концентрации. Липсват мащабни увреждания от добивната промишленост. Не са установени замърсявания с устойчиви органични замърсители, в т.ч. нефтопродукти или с растителнозащитни препарати.

С препакетирането и прехвърлянето в централен склад и депа с контейнери тип "Б-Б кубовеза безопасно съхранение на залежалите пестициди и други средства за растителна защита, е премахната опасността от замърсяване на почвите.

Към утвърдената годишна програма за Почвен мониторинг I и II ниво, 2015 г. за РИОСВ-Монтана, в общината не са определени пунктове за пробонабиране.

В общината няма данни за наличие на силно ерозирали терени.

Получават се малки локални замърсявания, главно дървесни остатъци, при преработката на дървесина; строителни отпадъци, изхвърляни нерегламентирано и битови отпадъци - около населените места и крайпътните пространства.

Според баланса на територията, формиран от Предварителния проект на ОУПО, в бъдеще не се предвиждат големи промени в земеползването.

Земеделските територии се запазват почти изцяло - от 15647.41 ха или 80.44 %, по опорен план, на 15639.12 ха или 80.40 % по ОУП.

При бъдещото реализиране на ОУПО, се предвижда нарушените терени, които са около 4.44 ха, да бъдат възстановени и рекултивирани още на първия етап от реализацията му.

3.5. Биологично разнообразие и неговите елементи. Елементи на Националната екологична мрежа

3.5.1. Биогеографска характеристика на района

Изследваният район попада в Севернобългарския биогеографски район, Дунавски подрайон (Груев и Кузманов, 1994).

Според Асенов (2006), територията попада в Долнодунавската биогеографска провинция, Дунавски биогеографски район.

3.5.2. Растителен свят. Характеристика на състоянието.

Устройваната територия е част от Крайдунавски фитогеографски район. Заема по-голямата част от Дунавската равнина в обсега на лъсовата ивица. Лесостепната растителност е запазена върху десните долинни склонове.

Лесистостта в общината е ниска. Горските територии заемат **2149.07** ха или 11.05 % от територията на общината. От тях **1543.00** ха или 7.93 % от общинската територия за заети с гори. Включват широколистни листопадни горски и храстови съобщества. Поради благоприятния климат, тези съобщества са по-богати на видове от средноевропейските. Държавните горски територии в общината се стопанисват от Държавно горско стопанство - Лом.

В ОУПО, по отношение на горските територии, са отразени:

✓ актуалните границите на горите с различно предназначение, в т.ч. на вододайните зони, както и устройствения им статут, съгласно Закона за горите.

✓ режимът на устройство на горските територии е без право на застрояване;

✓ сигнирането на горите и земите, с основно дървопроизводителни и средообразуващи функции, като елемент на зелената система, чиято организация на стопанисване е насочена, преди всичко, към разширеното възпроизводство на главния продукт – дървесината, при пълно запазване на водоохраннителните и почвозащитни функции на гората;

Стопанската човешка дейност е довела до почти пълно унищожаване на коренната дървесно-хростова растителност. Съхранена е ограничено по десните крайречни склонове по поречието на река Лом, между селата Киселево, Буковец, Смирненски и Крива бара. Формирани са смесени горски формации от благун и цер , а на относително по-стръмните долинни склонове церът (образува смесени гори с косматия дъб и виргилиевия дъб, като на места се появява подлес от смрадлика. Малки петна заемат смесените гори на сребролистна липа с мъждряна и келявия габър.

Хростовата растителност включва обикновен дрян, глог, люляк, шипка, къпина, трънка...

За откритите по-влажни пространства са характерни ливадна тимотейка, кощрява, паламида, слез, широколист живовляк, червена куча лобода, теснолист живовляк, змийско мляк, пелин, див коноп.

Около обработваемите площи и в запустелите урбанизирани терени се срещат много рудерални видове - див овес, полски синап, великденче, кокоше просо полска поветица, разклонена боянка, дългоосилеста овсига

Някои от широко разпространените и пластични растителни видове се използват като лечебни са включени в Закона за лечебните растения.

Типичните хидрофити са водна леща, теснолистна берула, плаващ ръждавец. Хигрофитите, като полупотопени и крайводни растения, които образуват съобщества най-често по бреговете на реките и в периферията на стоящите водоеми и на преовлажнени почви, са по-добре представени - дълголистна мента, лопуш, обикновената блатия, върболист, влакнеста върбовка, огничевоподобно великденче, теснолистен папур, горски камъш и др.

Тревистите растения, които фигурират в Приложенията на Закона за биологичното разнообразие и Червената книга на Р. България, които сега се срещат само в Дунавския подрайон и са вероятни за района са алоевиден стратиотес; ръбестостъблен лук; картузиански карамфил, воняща цикута, сенниковидна риндера; степен конски босилек, диекианов лопен; карниолска блатница, жълто обичниче, румелийска метличина, източен миск.

Установени са 19 природни местообитания, включени в Приложение №1 на Директива 92/43/ЕИО и Приложение №1 на ЗБР:

- ✓ Твърди олиготрофни до мезотрофни води с бентосни формации от *Chara* (3140);
- ✓ Естествени еутрофни езера с растителност от типа *Magnopotamion* или *Hydrocharition* (3150);
- ✓ Равнинни или планински реки с растителност от *Ranunculion fluitantis* и *Callitriche-Batrachion* (3260);
- ✓ Реки с кални брегове с *Chenopodion rubri* и *Bidention p.p.* (3270);
- ✓ Низинни сенокосни ливади (6510);
- ✓ Неблагоустроени пещери (8310);
- ✓ Балкано-панонски церово-горунови гори (91M0);
- ✓ Мизийски гори от сребролистна липа (91Z0);
- ✓ Алувиални гори с *Alnus glutinosa* и *Fraxinus excelsior* (*Alno-pandion*, *alnion incanae*, *salicion albae*) (91E0*).

Оценката на въздействието върху природните местообитания е разгледана подробно в приложения Доклад за степента на въздействие върху Защитена зона „Река Лом“, тъй като почти изцяло местонахождението им е в нейните граници.

3.5.3. Гъби

Според съвременната систематика, гъбите, като еукариотни, неподвижно прикрепени, без хлорофил, листа и стъбла, организми са обособени в отделно биологично царство. Като биологичен ресурс могат да бъдат разглеждани стопански значимите видове – сърнела, масловка, рижика, челядинка у ливадна пе...

Отровните видове са червена, бяла и петниста мухоморка, дяволска гъба, дипленка, бясна гъба и др.

3.5.4. Животински свят. Характеристика на състоянието.

Зооценозите в общината са свързани с характера на местообитанията и спецификата на биогеографския подрайон.

В участъка от река Лом, попадащ в устройваната територия, са установени 10 вида риби, включени в Приложение II на Директива 92/43/ЕЕС: балканска кротушка, белопера кротушка, балкански щипок, голям щипок, распер, ивичест бибан, европейска горчивка, черна (балканска) мряна и обикновен щипок. В Приложение 2 на ЗБР са включени черна мряна, европейска горчивка, балкански щипок, белопера кротушка, балканска кротушка, голям щипок.

По данни на местните риболовци, в язовир „Смирненски“, в землището на едноименното село, се срещат шаран, бял и пъстъргол, столоб, бял амур, таранка/каракуда/, уклей, сом, щука, скобар, слънчева рибка.

Подрайонът се отличава с най-голямо видово разнообразие на земноводни, като само тук са установени дунавският гребенест тритон , добруджанският тритон, зелената водна жаба и обикновената чесновница.

Срещат се още дъждовни), голяма водна жаба, планинска водна жаба, дървесница , горска дългокрака жаба, жълтокоремна бумка, червенокоремна бумка, зелена крастава жаба и кафява крастава жаба.

Влечугите са по-слабо представени, отколкото в южните райони на България. Освен широко разпространените, в цялата страна, видове, тук са установени още кримският гущер, горският гущер, пясъчната боа, ...

Херпетофауната в района е представена от 11 вида земноводни и 12 вида, влечуги.

Установени са местообитанията на 3 вида, включени в Приложение II на Директива 92/43 на СЕ – червенокоремна бумка, обикновена блатна костенурка (и шипоопашата костенурка.

Установените гнездящи видове птици представяме в таксономичен ред по Янков (отг.ред., 2007): «Атлас на гнездящите птици в България».

- ❖ Разред Гмурецеподобни - голям гмурец и червеноврат гмурец;
- ❖ Разред Пеликаноподобни- голям корморан;
- ❖ Разред Щъркелоподобни - черен щъркел, бял щъркел ,нощна чапла, сива чапла ;
- ❖ Разред Гъскоподобни - зеленоглава патица, сива гъска, сива патица, лятно бърне, белоока потапница, черношипа ветрушка , сокол орко;
- ❖ Разред Соколоподобни-голям ястреб, малък ястреб, кръстопръст ястреб, обикновен мишелов,белоопашат мишелов;
- ❖ Разред Кокошоподобни – яребица, пъдпъдък, ловенфазан;
- ❖ Разред Жеравоподобни - воден дърдавец, ливаден дърдавец, зеленонога водна кокошка, лиска, речна чайка, белобуза рибарка;
- ❖ Разред Гълъбоподобни - полудив гълъб, гривяк, гугутка, гургулица;
- ❖ Разред Кукувицоподобни -обикновена кукувица;
- ❖ Разред Совоподобни – домашна кукумявка, горска улулица, горска ушата сова, чухал;
- ❖ Разред Козодоеподобни-европейски козодой;
- ❖ Разред Бързолетоподобни- черен бързолет;
- ❖ Разред Синявицоподобни - пчелояд, земеродно рибарче, папуняк синявица;

❖ Разред Кълвачоподобни–зелен кълвач, голям пъстър кълвач, сирийски пъстър кълвач, среден пъстър кълвач, малък пъстър кълвач;

❖ Разред Врабчоподобни - качулата чучулига,горска чучулига, полска чучулига, селска лястовица, градска лястовица, червенокръста лястовица, жълта стърчиопашка, бяла стърчиопашка, орехче, червеногушка, южен славей, кос, храстово шаварче, малко белогушо коприварче, голямо белогушо коприварче, голямо черноглаво коприварче, лъскавоглав синигер, син синигер, голямсинигер, горска зидарка, авлига, червеногърба сврачка, черночела сврачка, сойка, сврака, чавка, сива врана,посевна врана, обикновен скорец, домашно врабче, полско врабче, испанско врабче, обикновена чинка, зеленика, щиглец, черешарка, жълта овесарка, сива овесарка.

Ще посочим само част от срещащите се, или вероятни видове птици, с висок природозащитен статус, включени в Приложение I на Директива 79/409/ЕЕС: бял щъркел,черен щъркел, земеродно рибарче, белоопашат мишелов ,кръстопръст ястреб, червеногърба сврачка, сирийски пъстър кълвач, черночела сврачка (, орел змияр, градинскаовесарка ,малък воден бик, синявица, тръстиков блатар, белошипа ветрушка, дългоклюна чайка, речна рибарка , белобуза рибарка.

Бозайниците (*Mammalia*) в района могат да бъдат обособени в три отделни групи – дребни бозайници, едри бозайници и прилепи.

Установени или вероятни за района са 47 вида бозайници от 16 семейства, обединени в 6 разряда.

По време на теренните проучвания през 2012 год. по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I", реализиран по оперативна програма „Околна среда 2007-2013 г." от МОСВ, са установени местообитания на целевите видове лалугер, видра и голям подковонос.

3.5.5. Елементи на Националната екологична мрежа.

В Община Брусарци липсват някои от елементите от Националната екологична мрежа. Няма защитени природни територии и зони за защита на птиците.

Части от землищата на 5 села с обща площ 507.513 ха влизат в границите на **Защитена зона „Река Лом”** (BG0000503) от типа зони по чл.6 ал.1 т.1 и 2 от ЗБР (по Директива 92/43/ЕЕС за опазване на природните местообитания и местообитанията на видовете). Зоната заема общо 507.513 ха от общинската територия или 2.61 % от нея (Таблица 3.5.5.1.).

Предмет на опазване в **Защитена зона „Река Лом” (BG0000503)** са 9 установени типове местообитания, включени в Приложение I на Директива 92/43/ЕЕС, 6 вида безгръбначни, 10 вида риби, 2 вида земноводни, 3 вида влечуги и 9 вида бозайници.

3.6. Ландшафт.

По ландшафтното райониране на България (Петров,1997), територията на Община Брусарци попада в Севернобългарска зонална област на Дунавската равнина, Северна Дунавскоравнинна подобласт.

Комбинацията от естествени и антропогенно формирани, през вековете, предпоставки на територията на общината, дава възможност да се определят следните съществуващи типове ландшафти – урбогенен, агрогенен, дендрогенен на горските територии и дендрогенен на влажните зони, формиран по речните тераси на реките и техните притоците.

Нивото на увредени ландшафти е ниско – само 13.66 ха (2.59 % от общинската територия), за които в ОУПО се предвижда извършване на рекултивация и възстановяване на ландшафтния облик на нарушените земи.

3.7. Културно-историческо наследство.

Устройваната територията е характерна с наличието на малък брой обекти на културно-историческото наследство. Съгласно информацията от Националниядокументален архив на НИНКН,сарегистрирани 17 единични груповиархитектурно-строителни,художествени, археологически и исторически недвижими културни ценности .

Таблица 3.7.1.Регистрирани недвижими културни ценности в Община Брусарци.

Населено място	Название	Вид	Категория
Брусарци	Историческо място „Хайдушки дол”	Исторически паметник	Местно значение
Брусарци	Място на сражение, м. „Манастир”, 1 км. южно	Исторически паметник	Местно значение
Брусарци	Историческа местност, м. „Падината”, 1 км южно	Исторически паметник	Местно значение
Крива бара	Антично селище, м. „Алогите”, до р. Луда бара и р. Киселевска бара, 3 км южно	Археологически паметник	Местно значение
Крива бара	Керамична работилница, м. „Лебедов град”, 3 км южно	Археологически паметник	Местно значение

Крива бара	Антично селище, р. „Луда бара”, 3 км. южно	Археологически паметник	Местно значение
Смирненски	Антично селище, м. „Горелите круши”, 0,5 км., западно	Археологически паметник	Местно значение
Смирненски	Античен некропол, м. „Манастира”, 4,5 км., източно	Археологически паметник	Местно значение
Василовци	Гроб на поп Димитър Иванов, в църковния двор	Исторически паметник	Местно значение
Василовци	Историческа местност „Липена”, 3 км., южно	Исторически паметник	Местно значение
Василовци	Партизански лагер м. „Липена”	Исторически паметник	За сведение
Василовци На висока тераса, 4,2 км от църквата на с. Василовци, азимут 194 градуса	Антично селище, м. „Балабанова могила”, 4 км., северозападно площ 50 дка	Археологически паметник	Местно значение; археологическа културна ценност с национално значение, съгл. Чл. 146, ал. 3 от ЗКН
Василовци	Оброк „Св. Димитър“, м. Гробището		Деклариран
Василовци	Оброк „Св. Никола“, м. При оброка		Деклариран
Василовци	Оброк „Пророк Еремия“		Деклариран
Василовци	Оброк „Св. Георги“ – в двора на църквата		Деклариран
Василовци	Оброк „Всех Светих“ – в двора на църквата		Деклариран

Интерес предизвикват военните паметници на територията на Община Брусарци:

❖ Монумент с височина 4.00 м от дялан камък и бетон за загиналите във войните 1913-1918 г., открит през 1928 г., разположен в село Василовци - отлично състояние.

❖ Монумент с височина 6.00 м от дялан камък и бетон на героите от войните 1912-13, 1915-18 и Сръбско-българската война, открит на 05.07.1933 г., разположен в село Василевци – добро състояние.

❖ Паметник на загиналите във войните с височина 1.50 м от цимент; разположен в село Крива бара, в двора на ОУ „П.К. Яворов“ – лошо състояние.

❖ Паметник на героите от войните 1912/1913/1915 и 1918 г., с височина 5 м от дялан камък, открит през 1926 година; разположен в село Дъбова Махала – добро състояние.

3.8. Отпадъци.

До края на 2010 г. Община Брусарци е изпълнявала приетите Общинска програма за опазване на околната среда и Общинска наредба за управление на отпадъците, в които са били заложени конкретни мероприятия и мерки, целящи минимизиране на отрицателното влияние на отпадъците върху околната среда. Няма изготвена актуализирана Програма за управление на отпадъците, както и актуален Общински план за развитие след 2013 година.

Сметосъбирането и сметоизвозването се осъществява в населените места по утвърден график. Общината разполага с 1510 кофи тип „Мева“ и 205 контейнери тип „Бобър“. От месец декември 2008 г. битовите отпадъци се извозват на регионалното депо в град Монтана. През 2012 г. количеството извозен битов отпадък на Регионалното депо в град Монтана е 650 тона.

На територията на общината все още има нерегламентирани сметища, предимно на пустеещи земи. Около 50% от отпадъците са от земеделието и животновъдството, като особено опасни за замърсяването на водите са тези от тях, които са в близост до местни водоеми. Предвижда се всички нерегламентирани сметища да бъдат закрити и земите -рекултивирани.

Всички населени места са включени в организираното сметоизвозване. Изградената система за събиране и транспортиране на битовите отпадъци за момента е ефективна. Осигурените изправни съдове за събиране на битовите отпадъци (контейнери, кофи и други) са в достатъчно количество и при определената честота на извозване не се допуска препълването им. Използваният машинен и контейнерен парк обезпечава системата за събиране и транспортиране на битовите отпадъци от всички населените места. Използваната система е смесена - със сменяеми и несменяеми съдове за смет. Създадената система за сметосъбиране и почистване на обществените места, както и нейните недостатъци са в пряка зависимост от съществуващата специализирана техника и съдове за битови отпадъци.

Констатира се изхвърляне на отпадъци от домакинствата извън съдовете за битови отпадъци, през зимните месеци се изхвърля изгасена пепел и сгурия в контейнерите, което предизвиква запалването им и много бързото им изхабяване.

Проблем са неконтролираното изхвърляне на строителните отпадъци, водещо до формирането на нерегламентирани сметища главно край входно – изходните пътни артерии на населените места и замърсяване на площи в регулационните граници или изхвърлянето им в контейнерите за твърди битови отпадъци.

Производствени и опасни отпадъци.

Няма информация за образуване на неопасни и опасни производствени отпадъци на територията на общината.

Оползотворимите производствени неопасни отпадъци се предават на лицензирани по ЗУО или с комплексни разрешителни фирми за преработка, а отпадъчните пластмаси, хартия и стъкло се предават за рециклиране. Отпадъците от черни и цветни метали се предават на леярните за оползотворяване.

Опасните отпадъци най-често се съхраняват на мястото на образуване и периодично се предават на лицензирани фирми за транспортиране и/или обезвреждане.

Медицински отпадъци

Задължително е да се организира събиране и обезвреждане на генерираните медицински отпадъци чрез предаването им на лицензирани фирми, притежаващи необходимото разрешително по ЗУО. Всички здравни заведения са задължени да съхраняват в затворени складове или хладилни камери опасните болнични отпадъци до предаването им на лицензираните фирми за транспортиране и/или обезвреждане на лицензирани инсталации –инсинераторив гр. София. Води се отчетност на видовете и количествата предадени отпадъци и се изготвят идентификационни документи. За отпадъците от частните кабинети, включително стоматологичните и с ветеринарно-медицинската дейност по настоящем няма данни, но има вероятност при недобросъвестно отношение да бъдат смесени с битовите отпадъци в сметосъбиращите съдове в района.

Пестицидите и другите препарати за растителна защита, които са с изтекъл срок на годност, се съхраняват в централизирани складове.

В заключение от анализа на наличната информация за отпадъците на територията на общината се установи, че независимо от различните източници, докладваните данни за отпадъците все още не са с необходимото качество, главно поради следните проблеми:

3.9. Вредни физични фактори - шум, вибрации, лъчения.

Характерът на Община Брусарци не предполага експозиции на шум и вибрации над пределно-допустимите норми. Основните източници са типични за подобен род територии. Понастоящем, няма въведена мониторингова система за измерване нивото на шума, излъчван от различните източници и в местата на въздействие.

Периодично и локално се наблюдава завишение на шума при извършване на строителни дейности. Източник на шумово замърсяване е и жп транспорта.

За основен източник за завишени нива се приема автомобилния транспорт, който макар и с импулсивен характер въздейства върху жилищните зони илошокачествена настилка на улици и пътища.

Нейонизиращи лъчения. През последните десетилетия нарастна броя на изкуствените източници на електромагнитни полета, при което стойностите на лъченията, няколкократно превишават стойностите на естествения електромагнитен фон. Такива съществени източници на електромагнитни лъчения в района на Община Брусарци са далекопроводите с високо напрежение, ултракъсовълновите радиостанции, антенните съоръжения на мобилните оператории др.

Електропреносната мрежа с мощност 110 kV се стопанисва от „НЕК“ ЕАД, Предприятие “Мрежи високо напрежение” - Електропреносен район-Монтана.

Електроенергийната система на Община Брусарци се характеризира с добре изградена мрежа и инженерно-технически съоръжения. Всички населени места са електрифицирани. Основен източник на електроенергия на системата Високо напрежениее подстанция „Брусарци”. На територията на общината са изградени 47 трафопоста 20/0.4kV, които се поддържат в добро състояние от “ЧЕЗ Разпределение България” АД.

В устройваната територия са налице мрежите на всички мобилни оператори в страната – МОБИЛТЕЛ, ТЕЛЕНОР и ВИВАКОМ, които покриват територията на общината.

Производствени и др. дейности, източници на **радиационно замърсяване** на територията на общината няма. Радиационният фон се движи в нормални граници.

3.10. Естествени и антропогенни вещества и процеси.

Антропогенните фактори се свързват с резултатите от съзнателната дейност на хората.

Всеки отрасъл има характерни за него замърсители. Те са разнообразни и бяха разгледан по компоненти и фактори на околната среда

3.11.Химикали.Въздействия от зони, регламентиращи дейности с висок рисков потенциал

Според Националната програма за защита при бедствия 2014-2018 година на територията на Република България към 31.12.2012 г. работят 77 предприятия, класифицирани и регистрирани като „предприятия и /или съоръжения с висок рисков потенциал“ и 91 предприятия като „предприятия и /или съоръжения с нисък рисков потенциал“ от големи аварии с опасни вещества.

В община Брусарци няма предприятия и съоръжения, класифицирани в „нисък или висок рисков потенциал“ /”Севезо” обекти/ и с издадени разрешителни по чл. 104, ал. 1 от Закона за опазване на околната среда. Няма инсталации с издадени комплексни разрешителни В общината през последните две години няма случаи на констатирано наличие на производители, вносители или износители на полибромирани дифенил етери (PBDE) и устойчиви органични замърсители (PFOS.).

Опасните химични вещества могат да причинят трудно отстраними замърсявания на околната среда и отравяния на хората. Безопасни са при съхранение в оригиналните им опаковки и представляват потенциална опасност при нарушение на целостта им. Леснолетливите вещества бързо могат да създадат опасни концентрации предимно в работна среда.

Както отбелязахме в т. 3.3. проблемът със залежали и негодни за употреба препарати за растителна защита на територията на областта е решен и всичките те са депонирани в складовете и „Б-Б” кубовете. Няма данни за нарушаване целостта на съоръженията и замърсяване на околната среда.

3.12. Здравно-хигиенни условия на средата.

Характерно, за демографското развитие на страната, е намалението на населението след 1990 год., което продължава и понастоящем. В основата на демографските загуби е отрицателният естествен прираст и миграциите. Тези негативни процеси засягат и населените места от Община Брусарци, където на 01.02.2011 г. изчисленото *налично население на общината* е 5 078 души. В периода между двете преброявания, с 1750 д., или с 25.6 %(с около 2.6 % средногодишно) е намаляло населението във всички населени места .

По данни от текущата демографска статистикана НСИ, населението на общината продължава да намалява и към 31.12. 2014 г. наброява 4 675 души, или за година намалява с 286 д.(5.8 %). *Смъртността многократно превишава раждаемостта (4.5 пъти за 2014 г.)*. През 2014 са умрели 138 д., а коефициентът на общата смъртност е (29.1‰).

Половата структура на населението на общината се различава малко от тази, за страната, и за отделните региони. Броят на мъжете и на жените е почти равен.

Налице е продължаващ процес на застаряване на населението. По основни възрастови групи, в общината, през 2014 г., преобладава населението в групата на 15-64 години - 2 575 д., или 55.1 %. По населени места в общината, най-голям е този дял в гр. Брусарци - 58.8 % и с. Княжевска махала - 58.3%, а най -малък - в с. Одоровци - 28.6 %. Делът на населението на възраст под 15 г. е с най-висок относителен дял в селата Княжевска махала (20.1 %) и Крива бара(16.8 %), а в село Одоровци няма младо население. Възрастовата група от 0 до 14 години е с по-неблагоприятни показатели от средните за страната, района и областта.

Неблагоприятен е фактът, че възрастовата група над 65 години е 1537 д., или 32.9% и непрекъснато расте, като с най-голям относителен дял са селата Одоровци (71.4 %) и Буковец (51.2 %). Отрицателният естествен и механичен прираст е потенциален проблем за по-нататъшната жизненост на общината.

В Община Брусарци е застъпена само **извън болничната лечебна дейност**. Броят на звената (амбулаториите, оглавявани основно от общопрактикуващи лекари) са определени с Областната здравна карта. Населението на Община Брусарци получава болнична помощ от МБАЛ „Свети Николай Чудотворец” ЕООД, гр. Лом.

За периода 2007-2010 г. има малки промени в броя на индивидуалните лекарски и дентални практики за първична медицинска помощ. Увеличен е броят на лекарските практики от 3 на 4, а този на денталните е намален – от 6 на 4.

Териториалното разпределение на амбулаториите за индивидуална лекарска първична медицинска помощ обхваща три населени места: гр. Брусарци – амбулатории на 2 общопрактикуващи лекари (ОПЛ) и по една амбулатория в селата Василовци и Смирненски. Подобно е и териториалното разпределение на стоматологичните кабинети за първична дентална помощ. Общо практикуващите лекари и стоматолозите ползват базата на лечебни заведения, които са общинска собственост.

На територията на общината има три дрогерии: в град Брусарци и в селата Василовци и Крива бара.

Проблем е наличието на голям брой здравно-неосигурени лица, което ограничава достъпа им до здравната система и създава негативно отношение към нея и към здравната реформа.

Липсват конкретни данни в общината относно заболяемостта.

Общината е разположена в екологично чист район, в който няма производствени и други дейности, отделящи вредни вещества над нормативно определените стойности.

4. РАЗВИТИЕ НА КОМПОНЕНТИТЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ФАКТОРИТЕ, КОИТО Я ЗАМЪРСЯВАТ БЕЗ ПРИЛАГАНЕ НА ПЛАНА.

❖ **Атмосферен въздух.** Ще продължи въздействие от емисии на финни прахови частици, серен диоксид и прах през някои от сезоните въпреки, че като цяло, атмосферната среда ще се запази с добро качество

❖ **Повърхностни и подземни води.** Ще продължи антропогенното натоварване и влошаване на качествата на водите поради липса на канализация и пречистване на битовите отпадъчни води от населените места в общината.

Ще се запазят и силно неблагоприятните тенденции за:

- недостатъчно използване на капацитета на питейните водоизточници и липсата на пречиствателна станция за питейните води;

- завишаване загубите на питейна вода, в резултат на амортизацията на водопроводната мрежа и оттам, и по-големия добив на вода;

- влошаване на качествата на питейните водоизточници и повърхностните води, поради липса на канализация в населените места;

- използването на питейната вода за напояване;

- ниска изграденост на канализационна мрежа;

- неприлагане на добри фермерски и аграрни практики;

- наводнения при високи води на реките, протичащи през територията на общината.

❖ **Почви и земни недра.** Ще се съхранят проблемите с нерегламентираното изхвърляне на отпадъци, причиняващи локални ограничени замърсявания и такива, свързани с дизеловите и бензинови двигатели в терените около основната пътна мрежа.

Ще се запази процентът на необработваеми и неизползвани земеделски земи и ще продължи периода на липсата на зони за стопанска инициатива и на територии с устройствен режим, с допустима промяна на предназначението, които да могат да стимулират в следващите години икономическото развитие на общината.

❖ **Биологично разнообразие и неговите елементи, елементи на Националната екологична мрежа.** Ще се затрудни реализацията на мерките за Защитена зона „Река Лом“. Ще се съхрани нивото на лесистост и тенденцията за ограничено развитие на зелената система на селищата и извънселищните полигони, без да се направят следващите стъпки за изграждане на адекватни, на съвременните разбирания, биокоридорни връзки. Съществува опасност от антропогенно усвояване на площи около пътната мрежа, включени в защитената зона и създаване на предпоставки за невъзможност за възстановяване на горите около основните водни течения.

❖ **Ландшафт.** Основният тип ландшафт остава непроменен, с малка вероятност за увеличаване на пустеещи земи и нарушени терени. Ще се запази интензивността на негативно влияние, което особено се повиши през последните 50-60 години. Съвкупното действие и взаимовръзка между тези, антропогенно повлияни, елементи на околната среда, ще определят екологичната обстановка в района на Община Брусарци и пряко ще влияят върху потенциала за нейното бъдещо развитие. Продължаващото неблагоприятно въздействие на някои екологични фактори, от своя страна, ще формират и ограничители, които ще възпрепятстват устройственото развитие на територията на общината.

❖ **Отпадъци.** Налице са нарушени терени. Увеличаването им води до замърсявания на земите, водите и почвите, засилване на ерозията, намаляване на естетическата стойност и привлекателността на района.

Рискови енергийни източници. Ще се запази тенденцията за въздействия от *шум и вибрации* в територии, подложени на въздействието на интензивен автомобилен трафик. Не се очакват отрицателни промени по отношение *найонизиращи и йонизиращи лъчения*.

Културно-историческо наследство. Възможно е увреждане на културни и исторически ценности от природни фактори и от безконтролно поведение на хора.

Човешко здраве. Налице ще е повишаване на здравния риск за населението, поради утежнена акустична обстановка в крайпътните квартали, недоизградена канализационна система и влошени качества на питейната вода.

Без реализиране на ОУП, вкл. и при „нулева алтернатива”, ще се задълбочават негативните прояви и въздействия върху компонентите на околната среда и ще бъдат засегнати интересите на населението. Развитието на общината ще бъде неадекватно на съвременните изисквания и стихийно. Напълно ще липсват условия за реализиране на целите на опазване на околната среда. Ще се забави икономическото развитие на общината, ще се пропуснат ползи от финансиране и инвестиции, от усвояване на целеви средства от Европейските фондове, което ще забави подобряването на качеството на живот и осигуряване на адекватна околна среда.

5. ХАРАКТЕРИСТИКИ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ТЕРИТОРИИ, КОИТО МОГАТ ДА БЪДАТ ЗНАЧИТЕЛНО ЗАСЕГНАТИ. СЪЩЕСТВУВАЩИ ЕКОЛОГИЧНИ ПРОБЛЕМИ.

Устройваната територия не се характеризира с наличието на значими екологични проблеми. Като зони с епизодично завишени концентрации на вредни вещества в приземния атмосферен слой, могат да бъдат окачествени жилищните зони и териториите около основната пътна мрежа.

Проблем за тези територии е общият суспендиран прах и фини прахови частици. Завишено е съдържанието на серен диоксид през отоплителния период и на прах, в през летния сезон.

Съществен проблем е лошото състояние на водоснабдителните разпределителни и мрежи, които дефектират, генерират големи загуби на вода и водят до влошаване на качеството на водата. Значими съществуващи екологични проблеми са:

- На територията на Община Брусарци няма населени места с напълно изградени канализационни мрежи и отпадъчните води не се събират и пречистват.
- Амортизирана водопреносна система, водеща до чести аварии, големи загуби и прекъсване на водоподаването към потребителите.
- За сега, водоизточниците за питейни води, предназначени за общественно ползване, нямат учредени санитарно-охранителни зони, съгласно изискванията на Наредба 3/16.10.2000 (с изключение на два водоизточника). Няма изградени пречиствателни станции за питейна вода, а обеззаразяването на питейните води се извършва преобладаващо с хлорно-варов разтвор.
- Стари замърсявания от нерегламентирани сметища.
- Дифузно замърсяване от селското стопанство, поради неприлагане на добри аграрни и фермерски практики.
- Проблем с отпадъците в реките, напоителните и отводнителните канали.
- Нарушение на оттока в реките и напоителните канали.
- Нарушена морфология на речните корита, водещи до ерозионни процеси от нерегламентирано изземване на инертни материали от речните корита.
- Понижаване на нивото на подземните води от нерегламентирано изземване на инертни материали.

При засилената стопанска дейност в общинската територия, възникват екологични проблеми, които директно влияят върху биоразнообразието-посегателства върху лесистността и фрагментирането на местообитания в резултат от развитието.

В резултат от унифицирането на ландшафтите при интензивното земеделие, са настъпили промени във видовия състав и обилието на видове. Влошен е състава на растителните съобщества в районите със засилено развитие на селското стопанство, допуснато е превръщане на част от широколистните гори в издънкови, деградация на ливадите и пасищата, намаляване на продуктивността и ценността на дървесните видове чрез неадекватна, на глобалните и локални климатични промени, реконструкция с производни, стопански ценни видове.

6. ЦЕЛИ НА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА.

На Конференцията на Обединените нации за околна среда и развитие (UNCED) в Рио де Жанейро през 1992 г. са формулирани няколко фундаментални и дългосрочни решения.

На базата на тези принципи, в приетата Национална стратегия за околна среда и Национален план за действие (<http://www.moew.government.bg>) е определена дългосрочната стратегическа цел: «Подобряване на качеството на живот на населението в страната и осигуряване на здравословна и благоприятна среда и запазване на богатото природно наследство, на основата на устойчиво управление на околната среда» и са формулирани целите на опазването на околната среда.

Изготвеният ОУПО е съобразен с поставените цели и подцели, актуални за района, представени в таблица 6.1.1.

Таблица 6.1.1. Поставени цели и подцели, актуални за района.

Национална цел	Приоритети и мерки, отразени в ОУП
Осигуряване на достатъчно количество и качество вода за населението и икономиката на страната	Предвиденото развитие на ВиК мрежите и съоръженията към тях, има за цел подобряване качествата на повърхностните и подземните води, като природен ресурс с огромно значение за населението и икономиката на общината
Запазване и разширяване на териториите с добро качество на околната среда	Новото жилищно строителство и комплексните благоустройствени мероприятия, както и прилагането на йерархията в управлението на отпадъците, ще съдействат за реализиране на тази цел
По-тясно интегриране на политиката по околна среда в политиките на развитие на стопанските отрасли	Заложеното развитие на функционалната структура на общината, щадящото отношение към използването на природните ресурси на територията и търсеният баланс между развитие на урбанизацията и съхраняване, във възможната степен, на цялостността на природната среда са адекватни с тази цел
Опазване и подържане на богатото биологичното разнообразие	Заложено е стриктно спазване на въведените режими на защитените територии и зони и се създават условия за развитие на местната екологична мрежа

Създаване на условия за прилагане на европейското екологично законодателство и международните конвенции в областта на околната среда.	Усъвършенстванията на комуникационно-транспортната система допринасят за намаляване на концентрациите на емисии с парников ефект и трансгранично замърсяване. Съдават се условия за използване на алтернативни източници на енергия. Предвидените мерки, в областта на всички компоненти и фактори на околната среда, отговарят на Директивите на Европейския съюз и международните конвенции, по които Република България е страна
Подобряване управлението на отпадъците	Утвърждава се системата за разделно сметосъбиране и извозване. Всички дейности са в съответствие с изискванията на ЗУО и Националната програма за управление на отпадъците. Ще бъдат рекултивирани общинското депо и малки нерегламентирани сметища.
Намаляване на шумовото замърсяване	Планирани са адекватни устройствени решения за зоните около основните пътни артерии
По широко участие на обществеността в решаване на проблемите на околната среда.	ОУП, както и всички процедури по ЗУТ, се подлагат на законоустановените и отговарящи, на съвременните изисквания, форми на обществен достъп и контрол, като постъпилите мнения, съображения, жалби и сигнали се вземат предвид при окончателните устройствени решения.

Проектът за ОУП е съобразен и с целите на други стратегии и програми на национално ниво.

7. ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЯТА.

7.1. Оценка на въздействията по компоненти на околната среда.

Оценката е разработена за етапа предварителен проект на ОУПО и е структурирана по компоненти и фактори на околната среда.

❖ Атмосферен въздух.

Предвижданията на ОУП за устройството и локацията на производствените дейности, съсредоточията на селскостопанската инфраструктура, зоните за туризъм и рекреация, за търговско и друг вид обществено обслужване, не водят до влошаване качествата на атмосферния въздух.

Територията притежава значителен естествен потенциал и условия за самопочистване и самовъзстановяване, а развитието на зелената система ще доведе и до развитието на функцията на насажденията, като филтър срещу замърсяването на атмосферния въздух.

Гората, като екосистема и най-важен компонент на биосферата, е тясно свързана и със средозащитните и рекреационни функции, които ѝ се отредят на територията на общината. Предвижда се възможност за възстановяване и увеличаване на крайпътното озеленяване и оформяне на биокоридори с дървесна и храстова растителност около речната мрежа, напоителните канали, деретата и малките речни притоци, както и озеленяване на сервитутните ивици на линейните съоръжения на техническата инфраструктура. Описаните, по-горе мерки, също ще имат значителен принос за намаляване на замърсяването и запрашаването на въздуха.

Мерките в ОУП, в съчетание с някои тенденции, които трябва да бъдат заложили в програмите за развитие на общината, за опазване на околната среда и управление на отпадъците, като ликвидиране на малки нерегламентирани сметища, усъвършенстване на системата за сметосъбиране и извозване, подобряване на уличните настилки, оптимизиране на автотранспортната схема, намаляване на дела на използване на нискокалорични въглища и брикети за отопление в битовия сектор, води до извода, че неблагоприятни въздействия, от реализирането на плана върху компонента „атмосферен въздух“, не се очакват.

❖ Повърхностни и подземни води

Приоритетите в областта на опазването на повърхностните и подземни водни тела бяха описани в изложението по-горе. ОУПО е съобразен с тях, като от своя страна общината е предприела дългосрочни и ефективни мерки, съобразно националните програми (ПУРБ), за поетапно решаване на изяснените вече проблеми и постигане на поставените цели. В ОУПО се предвиждат мерки за:

- Строителство, реконструкция и рехабилитация на водоснабдителната мрежа и съоръжения, което включва подмяна на всички амортизирани водопроводи и помпени агрегати, саниране на конструкцията на всички съоръжения, включително и мерки за достигане 100% водоплътност на напорните резервоари и монтиране на винтили за предотвратяване на преливането им, поставяне на измервателни уреди и регулиране на налягането, което ще доведе до намаляване на загубите във водопроводната мрежа, респективно до намаляване на подземното водочерпене, както и задоволяване на потребителите с необходимото количество и качество вода за питейно-битови нужди, отговарящи на стандартните изисквания.

- За опазване на водоизточниците и съхранение на ресурса, се предвижда учредяване и изграждане на СОЗ около водоизточниците.

- Предвиденото изграждане на канализация в населените места и производствените зони и отвеждане и пречистване на формираните отпадъчни води в ПСОВ, ще ликвидира опасността от здравен риск, вследствие заустване на непречистени отпадъчни води в реките и напоителните канали.

- Предвиденото прилагане на съвременни добри земеделски и фермерски практики ще намали риска от замърсяване на повърхностните води.

- Предвидените мерки за опазване на морфологичните условия на речните корита ще гарантира опазване на съседните зони от непредвидими природни явления и ерозия на речния бряг.

- Предвижда се също и намаляване на натоварването от органични замърсители, азот, фосфор и микрозамърсители от точкови източници на битови отпадъчни води. В предварителния проект на ОУПО се предлага, като решение на този проблем, създаването на организация в селищата без канализация и пречистване на отпадъчните води, те да се извозват за пречистване в съществуващата или в новоизградена пречиствателна станция. Тази възможност подлежи на допълнителни проучвания и конкретно предложение ще се направи в окончателния проект на ОУПО.

❖ Почви, земни недра, минерално разнообразие.

С ОУП се осигуряват условия за по-добра жилищна среда. Не се предвижда развитие на терените за обитаване (с жилищни функции), което е нормално и реалистично, с оглед липсата на жилищна криза. Очаква се комплексът от действия, чието предприемане се осигурява с ОУП, да доведат до подобряване на състоянието на земите в общината. Той включва подобрена организация и структура на дейностите по отпадъците, управлението, ползването и пречистването на водите, зелената система. Почвите в община та са в добро състояние. В общината няма складове със залежали и/или забранени продукти за растителна защита и площадки с „Б-Б” кубове. Липсват площи с показатели, характеризиращи състояние на киселите почви, тъй като интензивността на използване на хидролитично кисели азотни торове е изключително ниска. Считаме, че решенията за третирането на отпадъчните води и отпадъците, противоерозионните мероприятия, прилагането на добрите земеделски практики, спазването на технологичните изисквания при употребата на пестициди и торове, както и пестеливото им използване в земеделието, отказът от опожаряване на стърнищата след прибиране на културите, програмите за екологично земеделие и животновъдство, въведеният контрол за ограничаване на емисионното замърсяване по отношение на въздуха, водите и управлението на отпадъците, технологичното обновление в производствените процеси са дейности, които водят до намаляване на деградацията на земите и почвите.

Общината няма специализирана програма за опазването на качеството на почвите. Предвижданите мерки за рекултивация на нарушени терени и действията на съответните компетентни институции за контрол върху употребата на изкуствени торове, ще помогнат за запазване на чистотата и продуктивността им.

Не очакваме планираното устройване на територията да окаже вредно въздействие върху почвите в района. Не се очаква, в резултат на ОУП, емитиране на вредности, които биха се отразили неблагоприятно върху почвените характеристики.

❖ **Биологично разнообразие, защитени природни територии и зони.**

Зелени площи със специално предназначение.

ОУП не предлага устройствени решения, създаващи база за дейности, въздействащи неблагоприятно върху биологичното разнообразие в района.

Запазват се характеристиките на територията, съхраняващи нейната средообразуваща функция. Предлаганото, в предварителния проект, устройство е явно най-адекватно на изискванията на хармонизираното българско екологично законодателство и не се внасят урбанистични елементи, водещи до загуба на местообитания и екологични ниши.

Предварителният проект за ОУП съхранява площта на елементите на Националната екологична мрежа и делът им в общинската територия,

Възможната рехабилитация на пътни връзки между населените места създава предпоставки за строителни дейности -мостове, водостоци, разширения и др. които могат да засегнат и защитената зона, но липсва вероятност да се засегнат природни местообитания, включени в Приложение №1 на ЗБР.

От извършения анализ и изводи в приложения ДОСВ върху защитена зона „Река Лом”(BG0000503) е видно, че на този етап не се засягат ефективно заети, за момента, местообитания.

❖ **Ландшафт**

Новото устройствено планиране в предварителния проект за ОУП не предвижда драстични промени в съществуващия ландшафт на общината. Ще се запази предимно като агрогенен. Положително, върху облика на агрогенния ландшафт, ще повлияе развитието на зелената система в селищната и извънселищната среда на общинската територия. Ще се тушират отрицателните промени, възникнали след пътно строителство.

❖ **Културно - историческо наследство.**

Като цяло, няколко основни извода се налагат при анализа на актуалното състояние на обектите на НКН на територията на Община Брусарци и връзката им с останалите функционални системи:

❖ Обектите на НКН са малобройни;

❖ Състоянието, поддържането и социализацията на обектите на НКН изискват изработването на индивидуални проекти за всеки един от тях, с оглед подобряване на средата им и повишаване на степента на социализация;

❖ Терените на недвижимите археологически обекти не са извадени от земеразделителните планове на Община Брусарци, за да могат да се определят и техните охранителни зони;

❖ Археологически находки, които се намират в почти всяко населено място „не се контролират и са обект на иманярски набези“ (от ОПР на Община Брусарци 2014-2020);

❖ Архитектурните, архитектурно-художествените, инженерните обекти, историческите места, които са свързани с културната история на мястото, а нямат статут на НКН, следва да бъдат проучени на експертно ниво и евентуално да им се даде статут – манастирът „Св. Арх.Михаил“, гр. Брусарци, в околностите на хълм по десния бряг на р. Нечинска бара, приток на р. Лом; стенописите на църквата „Св. Арх.Михаил“ (1916), работа на Милетий Божинов (с. Росоки, Македония) и Мирче Илиев; археологическите останки от стар римски път от север на с. Василовци; мястото и сградата на гарата на гр. Брусарци; мостът над р. Лом в с. Крива бара (1930).

❖ Обектите на НКН и *Защитената зона BG0000503 „Река Лом“* съставляват цялостна система на защитени обекти на природното и културното наследство на територията на Община Брусарци и имат по-голям, неразвит потенциал за повишаването на качеството на живот в Общината.

Избраният вариант на устройство не предполага негативни въздействия върху обектите на НКН и отразява съвременните политики в това отношение.

ОУП е инструмент за подпомагане на Община Брусарци за поетапно бъдещо решаване на някои основни проблеми на недвижимите културни ценности като:

- включване на архитектурното наследство в една обща политика за урбанистично развитие и благоустройство на териториите;
- възможности за отделяне на ресурси за финансиране на консервационни и реставрационни работи;
- данъчни и административни облекчения, насърчаващи собствениците или частните ползватели да предприемат реставрационни или възстановителни работи.

7.2. Оценка на въздействията по фактори на околната среда.

❖ Отпадъци

Чрез регламентиране на устройствени предпоставки, ОУП на Община Брусарци създава условия за прилагане на новата/актуализирана Общинска програма за управление на отпадъците в периода до 2020г. и след нея.

В Програмата ще се утвърждава системата за разделно сметосъбиране и извозване. Всички дейности, планирани в нея, ще са в съответствие с изискванията на ЗУО, Общинската и Националната програма за управление на отпадъците. Всички съществуващи малки нерегламентирани сметища ще бъдат рекултивирани.

Ще могат да се реализират мерки за действие, свързани с:

- Определяне на местата за разполагане на необходимите елементи на системата за разделно събиране на отпадъци от опаковки ;
- Организиране на дейности по разделно събиране на масово разпространени отпадъци и/или оказва съдействие на организациите по оползотворяване на масово разпространени отпадъци, в т.ч. определя местата за разполагане на необходимите елементи на системите за разделно събиране и местата за предаване на масово разпространени отпадъци;
- Организиране на системата за разделно събиране на отпадъци от опаковки, като определя местата за разполагане на необходимите елементи на системата за разделно събиране и сортиране на отпадъците от опаковки;
- Осигуряване и организирано прилагане на подходящи мерки за недопускане на посегателства и кражби на отпадъците от съдовете за разделно събиране на отпадъци от опаковки;
- Организиране на разделното събиране и сортиране на отпадъци от опаковки от домакинствата, административните, социалните и обществени сгради, заведенията за обществено хранене, търговските обекти и обектите за отдых, забавления и туризъм;
- Организиране на събирането, оползотворяването и обезвреждането на строителни отпадъци от ремонтна дейност, образувани от домакинствата на територията на Община Брусарци.
- Определяне на площадки за оползотворяване и за управление на портативни батерии и акумулатори, като част от регионалното управление на опасните отпадъци от бита;
- Определяне на площадка за оползотворяване, на излезли от употреба, моторни превозни средства ;
- Определяне на обектите, в които да се извършва смяна на отработени масла и обектите, в които се изкупуват отработени масла;
- Определяне на площадка за събиране и временно съхраняване на излязло от употреба електрическо и електронно оборудване;
- Определяне на местата за разполагане на необходимите елементи на системата за разделно събиране, на излезли от употреба, пневматични гуми;

- Изграждане и пускане в действие на съоръжение за компостиране на биоразградими отпадъци на територията на общината;
- Определяне на място и изграждане на пункт за разделно събиране на специфични отпадъци (ПРССОД);
- Определяне на място за изграждане на специализирана площадка за временно съхраняване на строителните отпадъци, преди да бъдат предадени за рециклиране и последващо използване. Обособяването на такава площадка за временно депониране на строителните отпадъци до тяхната преработка във фракции, използваеми за нуждите на общината, ще е принос и към ликвидиране на проблема с нерегламентираните сметища и др.

✓ **Рискови енергийни източници.**

От анализа на състоянието на акустичната среда могат да се направят следните изводи:

- Липсва програма за мониторингово наблюдение на шума;
- В населените места акустичната среда е благоприятна;
- Основни пътища в общината минават през или непосредствено покрай територията на малък брой села. Транспортният поток по тях е източник на шум;
- Липсват данни (от измервания или изчисления) за влиянието на шума от жп транспортните източници, оформените в близост до основната пътна мрежа промишлени зони, върху близките населени места;
- Настилката по пътната мрежа в общината е в незадоволително състояние, а тя е съществен шумообразуващ фактор;

За подобряване на акустичната среда на територията на общината следва да се предприемат мерки за намаляване нивото на шума, създаван от наземните източници на шум (автомобилен, жп транспортен, промишлени обекти).

На територията на общината няма съществени рискови източници на нейонизиращи лъчения и полета - зони с "електромагнитен" дискомфорт.

Съществуващата изградена електропреносна мрежа на общината отговаря на нормативните изисквания, не засяга населени места и не представлява здравен риск за населението на общината. У нас, съгласно БДС 12.01.2002 г./78 „Норми и правила по охрана на труда при работа в електромагнитни полета с промишлена честота”, са възприети норми за работна среда и престой в електрическо поле. Установено е, че електрическите полета с интензитет до 10 kV/m са напълно безвредни за околната среда и за хората. Електрическото поле, под действащите у нас електропроводи с напрежение 400 kV, не надвишава 10 kV/m.

Следователно електрическото поле не представлява опасност за обслужващия персонал, населението, извършващо селскостопанска и други дейности в близост до електропроводите. Терените под проводите от двете им страни не се застрояват за обитаване или извършване на производствени и други дейности

Резултатите не показват отклонения в измерените специфични активности спрямо характерните, за региона, стойности и не свидетелстват за **радиационно замърсяване** на околната среда в контролирания район, в т.ч. и Община Брусарци

ОУП не предвижда разполагането на производства, които са източник на вредни, за човека, замърсявания. Създаването на устройствени предпоставки за събиране и неутрализиране на опасни отпадъци, също ще спомогне за намаляване до минимум на въздействията от вредни вещества. Реализирането на транспортната схема ще има принос в намаляване на шумовото и атмосферното замърсяване в селищата от стопански обекти и от тежкотоварния транспорт, както и от вибрации.

Няма да настъпят изменения по отношение на въздействията от йонизиращи и нейонизиращи лъчения, тъй като източниците им вече са ситуирани на територията на общината, във връзка с осигуряване на съобщителната комуникация.

Няма обективни причини предлаганите устройствени решения да водят до негативни прояви, свързани с **естествени и антропогенни вещества и процеси, или генетично модифицирани организми.**

7.3. Химикали. Въздействия от зони, регламентиращи дейности с висок рисков потенциал

Предварителният проект за ОУП не създава предпоставки за въздействия от опасни вещества и не изменя, в отрицателна посока, съществуващата ситуация в това отношение. Не се създават устройствени предпоставки за разполагането на нови жилищни райони, транспортни пътища или обекти с обществено предназначение и в зоните за безопасност на предприятия и инсталации с висок рисков потенциал, тъй като такива липсват на територията на общината. Разположените в съседните общини са значително отдалечени. Въз основа на извършен анализ на перспективите за развитие на Община Брусарци, Област Монтана и Северозападния район за планиране, в програмния период не се очаква инициране на дейности, водещи до изграждане на нови предприятия, с необходимост от издадено Разрешително по реда на чл. 104, ал. 1 от ЗООС. При възникване на стопанска инициатива за изграждането на нови предприятия и/или съоръжения с нисък или висок рисков потенциал, ще се изпълнят процедурите по Реда на Глава VI от ЗООС и ЗБР,.

7.4. Човешко здраве. Въздействия върху зони или обекти със специфичен хигиено-охранителен статус в обхвата на плана. Идентифициране на източниците на вредни въздействия върху здравето на населението

От представения баланс на територията и картен материал ясно личи подобряването на всички устройствени показатели в предварителния проект за ОУП, в сравнение с досегашните, отговарящо на поставените цел и подцели, което пряко ще рефлектира и в областта на условията и показателите, характеризиращи общественото здраве. Очертава се тенденция към подобряване в рамките на програмния период.

7.5. Обща оценка на въздействията.

Всички устройствени зони могат да бъдат разглеждани като възможност за проява на фактори, които при определени условия оказват положителни или отрицателни въздействия върху околната среда. Чрез устройственото планиране, обаче, тези въздействия могат да бъдат насочвани и регулирани като характер и степен на агресивност, но при постоянно действащо изискване за опазване на средата. Изготвеният “модел” е насочен към комплексно въздействие, както върху природните, така и върху антропогенните фактори и компоненти, имащи отношение към екологичните проблеми и обременяващи екологичната ситуация. Налага се обща оценка, че предварителният проект за ОУП ще окаже трайно, във времето, и основно положително въздействие върху компонентите на околната среда и ще минимизира, в рамките на възможното, негативното действие на някои от факторите.

Обща оценка на въздействията.

Комп. /Фак тор	непр яко	пря ко	крат ко трай но	сред но трай но	дъл го трай но	вре мен но	пос тоян но	куму ла тив но	поло жител но	отри цател но	степен
въздух	да	няма	няма	няма	да	няма	да	няма	да	няма	малка
пов.води	да	няма	няма	няма	да	няма	да	да	да	няма	средна
под.води	да	няма	няма	няма	да	няма	да	да	да	няма	средна
земни недра	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма
минерално разнообр.	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма
почви	да	да	няма	няма	да	няма	да	няма	няма	да	малка
Биологич. разнообр.	да	няма	няма	няма	да	няма	да	няма	да	няма	малка
ЗТ и ЗЗ	да	няма	няма	няма	да	няма	да	няма	да	няма	малка
ландшафт	да	няма	няма	няма	да	няма	да	няма	да	да	средна
КИН	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма
отпадъци	да	няма	няма	няма	да	няма	да	няма	да	няма	средна

физ.ф-ри	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма	няма
предпр. с рисков п-л	да	да	няма	няма	да	няма	да	няма	няма	да	малка
здраве	да	няма	няма	няма	да	няма	да	няма	да	няма	средна

8. ОПИСАНИЕ НА МЕРКИТЕ ЗА ПРЕДОТВРЯВАНЕ, НАМАЛЯВАНЕ И ВЪЗМОЖНО НАЙ-ПЪЛНО ОТСТРАНЯВАНЕ НА НЕБЛАГОПРИЯТНИТЕ ПОСЛЕДСТВИЯ ОТ ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ПЛАНА ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА

Таблица 8. Мерки за предотвратяване, намаляване и възможно най-пълно отстраняване на неблагоприятните последици от осъществяване на ОУП върху околната среда.

КОМПОНЕНТ / ФАКТОР	МЕРКИ	ЕФЕКТИ
Атмосферен въздух	В окончателният проект за ОУП да се съхранят устройствените възможности за: - Разработване и внедряване на проекти, свързани с повишаване на енергийната ефективност; - Разработване и внедряване на съвременни транспортни схеми; - Реализацията на ПУП-ПЗ за производствени дейности, които прилагат най-добрите налични техники за минимизиране на емисиите в атмосферния въздух	Създаване на условия за подобряване на качеството на атмосферния въздух
Повърхностни и подземни води	В окончателният проект за ОУП да се съхранят устройствените възможности за: Строителство, реконструкция и рехабилитация на водоснабдителните мрежи и съоръжения - подмяна на всички амортизирани водопроводи и помпени агрегати, саниране на конструкцията на всички съоръжения, включително и мерки за достигане 100% водоплътност на напорните резервоари и монтиране на винтили за предотвратяване на преливането им, поставяне на измервателни уреди и регулиране на налягането, което ще доведе до намаляване на загубите във водопроводната мрежа, респективно до намаляване на подземното водочерпене, както и задоволяване на потребителите с необходимото количество и качество вода за питейно-битови нужди, отговарящи на стандартните изисквания.	Постигане целите за повърхностни и подземни води, предотвратяване на замърсяването им. Осигуряване на необходимото количество питейна вода с подходящи качества.

	• За опазване на водоизточниците и съхранение на ресурса, се предвижда учредяване и изграждане на СОЗ около водоизточниците. • Изграждане на канализация в населените места и производствените зони и отвеждане и пречистване на формираните отпадъчни води в ПСОВ ще ликвидира опасността от здравен риск, вследствие заустване на непречистени отпадъчни води в реките и напоителните канали. • прилагането на съвременни добри земеделски и фермерски практики ще намали риска от замърсяване на повърхностните води. • мерките за опазване на морфологичните условия на речните корита ще гарантира опазване на съседните зони от непредвидими природни явления и ерозия на речния бряг. • намаляване на натоварването от органични замърсители, азот, фосфор и микрозамърсители от точкови източници на битови отпадъчни води. В предварителния проект се предлага в селищата, без канализация и пречистване на отпадъчните води, те да се извозват за пречистване в съществуващата или в новоизградена пречиствателна станция. Необходими са допълнителни проучвания и конкретно предложение ще се направи в окончателния проект на ОУПО.	
Почви	Процедурите за промяна на предназначението на земеделските земи и горски територии да се съобразят стриктно с вида, категорията на земите и с предвижданията на окончателния ОУП. Да не се допуска новоформирането на нерегламентирани сметища Провеждане на допълнителни геоложки и хидрогеоложки проучвания в зони с риск за свлачища и срутвания.	Опазване на почвите
	В окончателния вариант на ОУП: • да не се внасят промени в осигурената възможност за възстановяване на крайречните гори при запазване и прецизиране на системата за защита от вредното въздействие на водите;	

Биологично разнообразие	• да се предвидят вида, създаването и поддържането на локалните биокоридорни връзки. • да не внася изменения в съответствиес изискванията на документите по българското природозащитно законодателство, регламентиращи цифровите модели и граници, обявяването, промените, целите и режимите за обявяване на защитените зони. При одобряване на ПУП-ПЗ да не се допуска отрицателно въздействие върху местообитания или и популации на защитени видове, тяхното фрагментиране или нарушения на биокоридорните връзки, особено в местата с екотонен ефект.	Опазване и възстановяване на местообитанията, структурата и динамиката на популациите на видовете в района. Опазване на елементите на Националната екологична мрежа
	При изграждането на нови елементи от напоителната система и водовземни съоръжения от повърхностни ВТ да не се допуска възпрепятстване на миграционните коридори на хидробионтите или увреждащи, крайречната флора и фауна, действия и решения. Да не се допуска утвърждаването на ПУП-ПЗ или дейности в близост до Защитена зона «Река Лом», водещи до настаняване на инвазивни видове или предизвикващи рудерализация на площи от защитената местност или защитените зони.	
Ландшафт	В окончателния вариант на ОУП: • да не се допусне внасянето на изменения, нарушаващи адекватното оформление на сервитутните ивици и площите около комуникационно-транспортните артерии за тяхното ландшафтно вписване. • Да се предвидят устройствени възможности за разработване на ландшафтно-устройствени проекти за възстановяване и рекултивация на деградирани ландшафти - бивши кариери, баластриери.	Възстановяване на ландшафта и постигане на съвременните изисквания за качеството на средата
Културно-историческо наследство	При случай на откриване на обекти с характер на находка, дейността да се прекратява незабавно и да се уведомява общината и РИМ за експертиза. Популяризиране и бърза реализация на елементите на ОУП, предвиждащи социализиране на обектите на КИН	Опазване на обектите на КИН

Отпадъци Шум	Да се актуализира общинската програма за управление на отпадъците и да се развие системата за компостиране на органичните фракции и последващото използване за общински нужди и от населението.	Усъвършенстване и оптимизиране на управлението на отпадъците. Намаляване на отрицателните въздействия от тях и постигане на по-голям % вторично усвояване.
	Да се ситуират, за проектния период, площадки за обработка на различни видове отпадъци и за временно съхраняване на стр.отпадъци до обезвреждането и преработването им в усвоими, от промишлеността и строителството, фракции.	Предотвратяване риска от въздействие на шум и опазване на въздуха
	В окончателният проект за ОУП да се съхранят или предвидят нови устройствени възможности за разработване и внедряване на проекти, свързани със съвременни транспортни схеми, редуциращи шумовитенива;	
Рискови енергийни източници	Оценка на източници на електромагнитни лъчения (електропроводи, трансформатори, радары, базови станции, ТВ и радиопредаватели).	Предотвратяване риска от въздействие на нейонизиращи лъчения.
Здравно-хигиенни условия	Гарантиране на качествата на питейната вода. Наблюдение и контрол на индикаторите, данните за експозицията на вредности на околната среда и на здравните показатели.Съответствие на всички ПУП-ПЗ и технически проекти със законодателство и изискванията на Националната програма за действие по околна среда и здраве.	Подобряване на здравно-хигиенните условия на средата.Намаляване на здравния риск за населението

9. МОТИВИ ЗА ИЗБОР НА РАЗГЛЕДАНИТЕ АЛТЕРНАТИВИ.

Избран е вариант за предварителен проект на ОУП с по-малко отрицателни или нулеви въздействия и с повече, доколкото е възможно, положителни.

Алтернатива 1 – на Балансирано развитие. Това е предложението в анотацията, в т. 2 вариант, с приложен баланс на територията, при който устройственото проектиране е насочено към постигане на оптимални резултати в селското стопанство и преработваща промишленост, преди всичко хранително-вкусова.

Обективните *фактори и стимули* за такова развитие на икономиката на общината са:

✓ Наличието на добри ресурси и реализуеми възможности за изграждане на модерен и балансиран аграрен сектор;

✓ Добра съхраненост на земеделската земя, възможности за развитие на модерно земеделие;

✓ Сравнително добра изграденост на енергийната, съобщителната и водостопанската системи в общината;

✓ Натрупан опит и традиции в развитието на селското стопанство, независимо от миграцията на младите и квалифицира кадри.

Бъдещото развитие на общината е свързано с повишаването на качеството на живот, стимулиране на икономическите активности, повишаване на привлекателността на общината, активното сътрудничество и коопериране със съседите от Монтанския регион - общините: Лом, Медковец и Монтана, с по-активното отваряне към Европа.

Общинският план за развитие на Община Брусарци за периода 2014-2020 г. определя следната Визия на общината **«Община Брусарци – динамично и устойчиво развиващ се земеделски район с плодородна земя, чиста природа, съхранено културно богатство, лекапромишленост и съвременна инфраструктура - привлекателна за живот и работа на млади хора.»** Общата цел за развитие в периода 2014-2020 г. е “Постигане на икономически растеж с оптимални равнища на заетост, основани на потенциала и ресурсите на общината, подобряване на техническата инфраструктура и преодоляване на демографската криза и бедността.»

Съживяването на района е свързано най-вече с насърчаване на инвестициите, предприемачеството и оползотворяване на местния потенциал. Необходимо е целенасочено отваряне на пазара за стоки и услуги, като се използват предимствата на гео-стратегическото положение на Община Брусарци в близост до главни пътни артерии. С плана се предлага стратегия за «ускорен и устойчив растеж», което ще позволи на общината и града да бъде конкурентоспособен на европейските градове от подобен ранг. За целта трябва да се инвестира в човешките ресурси, инфраструктура, нови технологии, материални активи и оборудване и пр.

При тази алтернатива прогнозираният средногодишен растеж е до 4-5 % за целия прогнозен период (2015-2035).

Алтернатива 2 – на Максимално развитие. Тя беше свързана с теоретично заложили високоефективни структурни пропорции на секторите, отраслите и производствата, отразени в устройствените предложения. Реализацията е силно зависима от преобладаващото действие на фактори със стимулиращо въздействие извън обсега на общинската икономика и капацитет. Търси се постигането на високо равнище на развитие от порядъка на 6-7 % средногодишен растеж и значително различна, от съществуващата, структура на територията.

Алтернатива 3 - Нулева алтернатива. При „нулевата алтернатива” биха се запазили съществуващите граници на урбанизирана територия и производствените зони без разширение, забрани за промяна на предназначението, използване на наличната ВиК мрежа, с възможности само за реконструиране. Ще липсват всякакви възможности за съвременно устройствено планиране и устойчиво развитие. Без ОУП ще се забави икономическото развитие на общината и района и ще се влоши качеството на живот на населението. Липсата на нов ОУП е предпоставка за влошаване на състоянието на околната среда и всички нейни компоненти.

Оценката на алтернативите показва, че демографските и икономически прогнози не са благоприятни за реализацията на Алтернатива 2 и тя по-скоро ще предизвика дисбаланс, отколкото оптимизиране на средата. Приемането на «нулева алтернатива» не е добро решение, нито от икономическа, нито от екологична гледна точка.

Препоръчваме реализирането на предложения вариант на ОУП за балансирано развитие на общината с направените в Доклада за екологична оценка препоръки.

10. МЕТОДИ ЗА ИЗВЪРШВАНЕ НА ЕКОЛОГИЧНАТА ОЦЕНКА, ИЗПОЛЗВАНА НОРМАТИВНА БАЗА И ДОКУМЕНТИ. ТРУДНОСТИ ПРИ СЪБИРАНЕ НА НЕОБХОДИМАТА, ЗА ТОВА, ИНФОРМАЦИЯ.

Екологичната оценка е изготвена в съответствие с разпоредбите на Глава Шеста на Закона за опазване на околната среда и Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми. Постигнато е интегриране на екологичната оценка с процеса на планиране, разработване и одобряване на плана по Закона за устройство на територията. Обхваща, както процеса на техническо предвиждане, така и консултиране с компетентните и отговорни органи по опазване на околната среда, други ведомства, заинтересовани страни и обществеността. Приложени са утвърдени в Европейския съюз и страната методически принципи и подходи. ДЕО е в съответствие с международните конвенции, по които Република България е страна и с изискванията на Европейското и национално законодателство. Използвана е богата литература.

11. ОПИСАНИЕ НА НЕОБХОДИМИТЕ МЕРКИ ВЪВ ВРЪЗКА С НАБЛЮДЕНИЕТО ПО ВРЕМЕ НА ПРИЛАГАНЕТО НА ОУПО

Предлагаме използването на индикаторите, основаващи се на икономически, културни, социални и екологични аспекти, които в практиката на Европейския съюз са диференцирани до голяма степен на **съществени и базисни**.

Мерки и индикатори за мониторинг.

Мерки и индикатори за мониторинг	Етап		Отговорност
	ОУП	Реализация	
Устойчивост			
Вредни физични фактори – шум, вибрации и вредни лъчения.	-	да	Община Брусарци
Организирано и разделно събиране и извозване на строителните и битовите отпадъци. Третиране на производствените и опасните отпадъци, съгласноЗУО.	-	да	Община Брусарци
Устройствени параметри.	да	да	Община Брусарци
Използване на най-добри налични техники при изграждане на производствени предприятия и инфраструктура.	да	да	Община Брусарци
Природни екосистеми и защитени видове			
Постигане целите на опазване на Защитена зона «Река Лом» и видовете, включени в приложенията на ЗБР и контрол на наложените режими.	да	да	Община Брусарци РИОСВ-Монтана Държавно горско стопанство Монтана
Компоненти на околната среда / ресурси			
Качество на атмосферния въздух	да	да	Община Брусарци
Качество на водите в повърхностните и подземни водни тела. Количество и качество на водата, в т.ч. питейните. Количество и качество на битовите отпадъчни води, зауствани във водни обекти	да	да	БД „ДР” РЛ при ИАОС РИОСВ Монтана Община Брусарци,„Вик” ООД, Монтана
Опазване на почвите от замърсяване	да	да	Община Брусарци
Поддържане баланса на типовете ландшафти, ограничаване трансформацията на ландшафти и рекултивация на нарушени ландшафти	да	да	Община Брусарци

Проектът е разработен в съответствие с изискванията на ЗУТ и действащата, в страната, нормативна база и отговаря на приоритети, заложиени в цитираните национални стратегически документи. Заложените показатели осигуряват устойчиво развитие на общината.

12. ЗАКЛЮЧЕНИЕ.

В своята цялостност очакваме реализацията на Общия устройствен план на Община Брусарци да окаже трайно във времето, основно положително въздействие върху компонентите на околната среда и здравето на населението. Планът ще създава условия за постепенно подобряване на състоянието на средата и на качеството на живот и осигурява условия за устойчив характер на развитието на територията при изпълнение на предложените мерките за минимизиране на отрицателните въздействия върху компонентите на околната среда.

13. СПРАВКА ЗА ПРОВЕДЕНИТЕ КОНСУЛТАЦИИ.

❖ по реда на чл.19 от Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на апланове и програми.

Институции, организации, лица	Изразени становища, препоръки забележки	Приети/Неприети (отразяване в ДЕО)
Регионална инспекция по околната среда и водите Монтана	Одобрено задание за обхвата и съдържанието на ДЕО с препоръки	Отразени са изцяло в ДЕО
	Одобрена схема за консултации и Указания за провеждане на процедурата	
	Положителна оценка на ДОСВ на ОУПО върху защитените зони	Отразено в ДЕО
Регионална здравна инспекция, град Монтана	Одобрено задание за обхват и съдържание. Препоръки за задачи.	Отразено в ДЕО
Басейнова дирекция „Дунавски район” с център град Плевен	Предоставена е информация за повърхностните и подземни водни тела в обхвата на ОУП, за района със значителен потенциален риск от наводнения, за зоните за защита на водите, за учредена СОЗ, за пункт от националната мрежа за мониторинг химичното състояние на подземни води.	В ДЕО са описани и анализирани всички проектни решения на ОУП, свързани с повърхностни и подземни води.”
Министерство на икономиката	Няма отговор	-
Национален институт за недвижимо културно наследство - Министерство на културата, София	Няма отговор	-

Водоснабдяване и канализация" ЕООД, Монтана	Представен е информация за обектите, експлоатирани от „Водоснабдяване и канализация" ЕООД Монтана	Отразени в ДЕО
Областно пътно управление – Монтана	Няма отговор	-
Общинска служба „Земеделие", град Брусарци	Няма отговор	-
„ЧЕЗ Разпределение България" АД	Няма отговор	-
ТП Държавно горско стопанство-Монтана	Няма отговор	-
НЕК ЕАД, София	Няма отговор	-
Сдружение „Зелени Балкани", град Пловдив	Няма отговор	-
БДЗП София	Няма отговор	-
Консултации със засегнатата общественост	Липсват изказани мнения и становища.	-

14. СПИСЪК НА ЕКСПЕРТИТЕ, ИЗГОТВИЛИ ЕКОЛОГИЧНАТА ОЦЕНКА

ЕКСПЕРТ	РАЗРАБОТЕНА ЧАСТ ОТ ДОВОС	ПОДПИС
Добромир Георгиев Ганев – Ръководител колектив	1, 2 , 3.1.,3.5.,3.8.,3.10, 3.11, 3.12, 4, 5, 6,7,8,9, 10.,11,12	
инж. Радостина Димова Христова	3.8., 4, 5,,7,8, 10, 8,9, 10.,11	
инж. Кольо Славов Колев	3.2., 4, 5, 7, 8, 10,11	
Доц.д-р Диана Йовчева Ганева	3.3., 3.4., 3.5.,3.6., 3.7., 4, 5, 7, 8, 10,11	

15. ДЕКЛАРАЦИИ НА НЕЗАВИСИМИТЕ ЕКСПЕРТИ, АВТОРИ НА ДЕО И ДОКАЗАТЕЛСТВА ЗА КОМПЕТЕНТНОСТ.

ПРИЛОЖЕНИЯ

1. Нетехническо резюме на ДЕО.
2. Становищаи препоръки при консултациите, по чл.19 от Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми.
3. Доклад за оценка на степента на въздействие върху Защитеназона „Река Лом” (BG0000503) на предварителен проект за „Общ устройствен план на Община Брусарци”.
4. Общ устройствен план на Община Брусарци – предварителен проект .